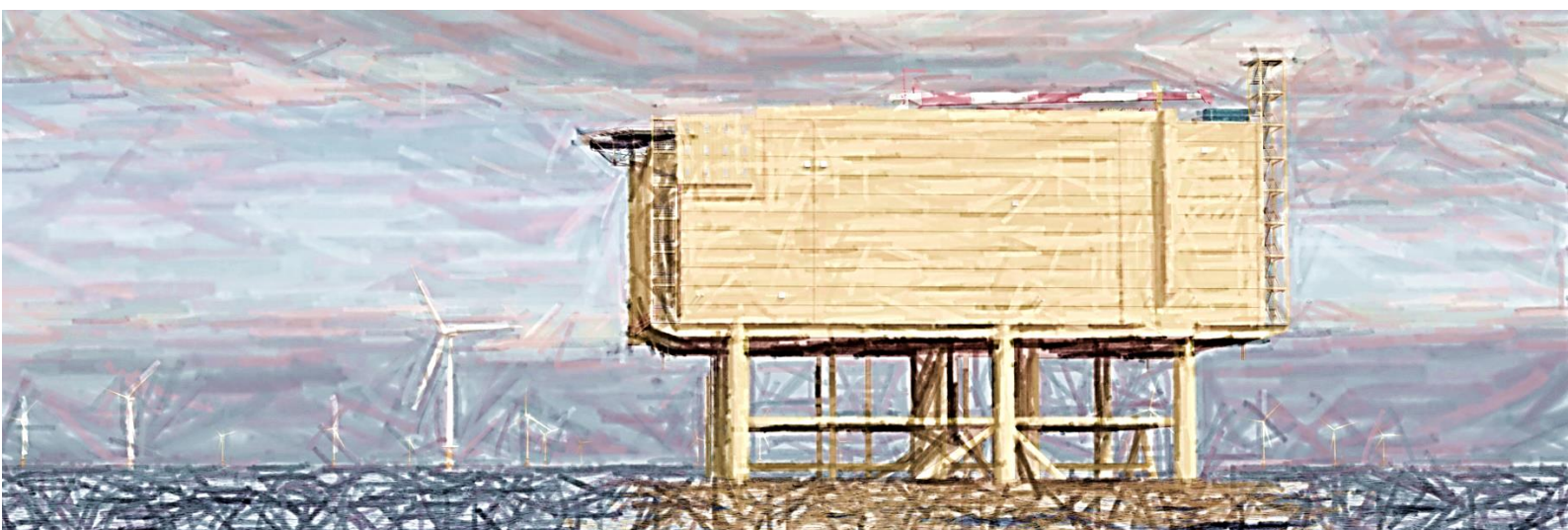

Net op zee IJmuiden Ver Beta

MER fase 2 - Deel A

Datum: 12-11-2021
Versienummer: V2.0
Status: Definitief

In opdracht van van:

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

INHOUDSOPGAVE

Leeswijzer.....	3
1 Toelichting MER fase 2.....	5
1.1 Inleiding, doel en relatie met MER fase 1	5
1.2 Onderdelen van Net op zee IJmuiden Ver Beta en verschillen met MER fase 1	5
1.3 Nut en noodzaak Net op zee IJmuiden Ver Beta	9
1.4 Waarom een milieueffectrapportage?	10
1.4.1 Doel milieueffectrapportage.....	10
1.4.2 Besluiten en m.e.r.-plicht.....	11
1.5 Stappen m.e.r.-procedure en participatieproces	12
1.6 Toetsingsadvies van de Commissie m.e.r. (over MER fase 1).....	13
2 Uitgangspunten voornemen, referentiesituatie en beoordelingskader.....	15
2.1 Uitgangspunten voornemen voor effectbeoordeling en verschillen met MER fase 1	15
2.2 VKA.....	15
2.3 Referentiesituatie	18
2.4 Beoordelingskader	19
2.4.1 Inleiding.....	19
2.4.2 Beoordelingskader op zee.....	20
2.4.3 Beoordelingskader land	22
2.4.4 Effecten door het VKA en op het VKA.....	24
3 Conclusies MER fase 2.....	26
3.1 Conclusies platform	26
3.1.1 Conclusietabel platform.....	26
3.1.2 Toelichting effectbeoordeling platform en mitigerende maatregelen.....	27
3.2 Conclusies beoordeling VKA-tracé op zee	30
3.2.1 Conclusietabel beoordeling VKA-tracé op zee.....	30
3.2.2 Toelichting effectbeoordeling VKA-tracé op zee en mitigerende maatregelen	32
3.3 Conclusies beoordeling VKA-tracé op land	39
3.3.1 Conclusietabel beoordeling VKA-tracé op land	39
3.3.2 Toelichting effectbeoordeling VKA-tracé op land en mitigerende maatregelen.....	39
3.4 Conclusies beoordeling converterstation	46
3.4.1 Conclusietabel beoordeling VKA converterstation	46
3.4.2 Toelichting beoordeling VKA converterstation en mitigerende maatregelen.....	46
3.5 Cumulatie	50
3.5.1 Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Beta (effecten op zee)	50

3.5.2	Cumulatie met overige projecten	54
3.6	Leemte in kennis	54
Colofon		56

Leeswijzer

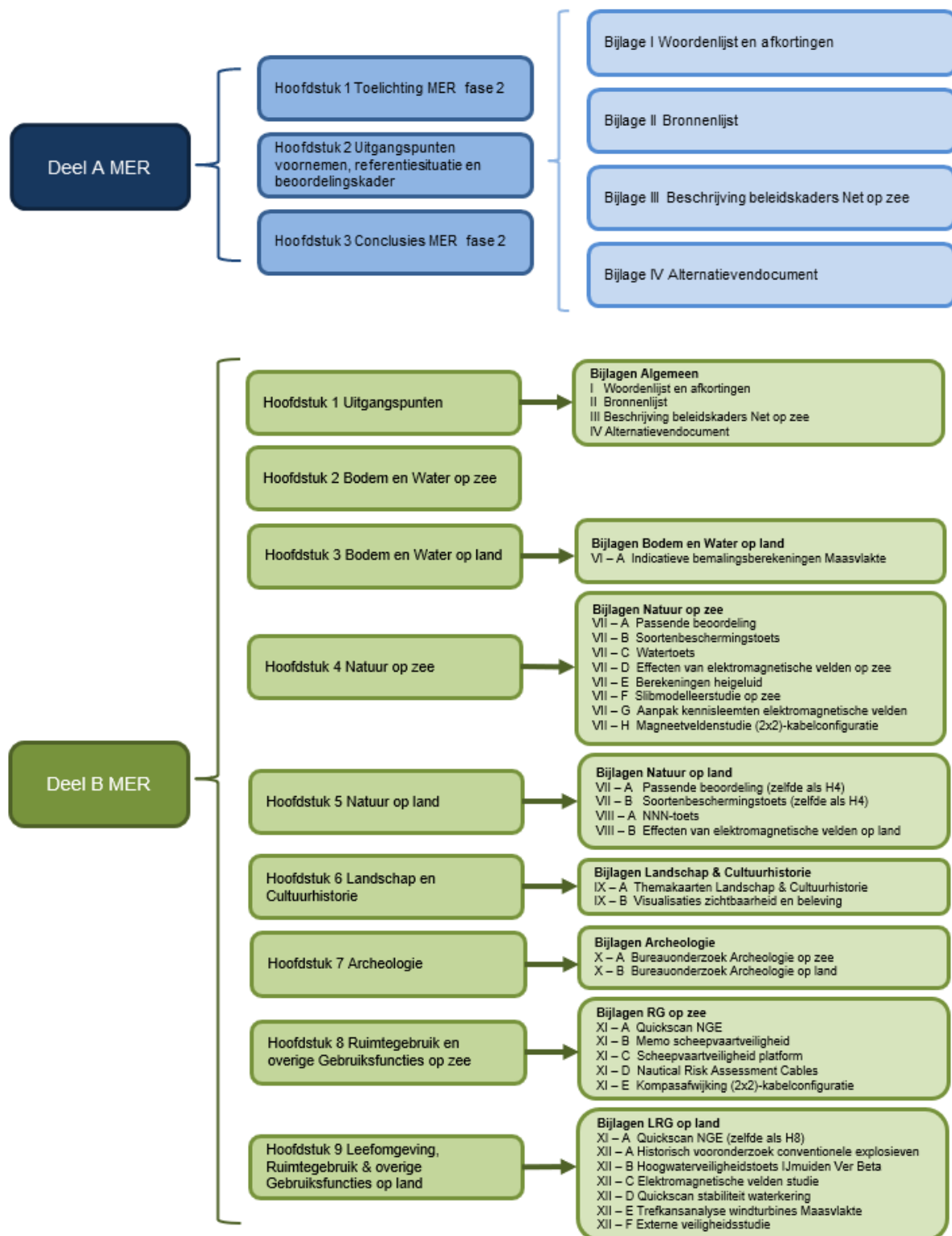
Het milieueffectrapport (MER) Net op zee IJmuiden Ver Beta bestaat uit een fase 1 en een fase 2, en beide fasen bestaan uit een deel A en een deel B.

Voor u ligt het MER fase 2 Deel A van Net op zee IJmuiden Ver Beta. Dit Net op zee verbindt de noordelijke kavels van het windpark in het windenergiegebied IJmuiden Ver via een platform op zee, kabels op zee, kabels op land en een converterstation op land met het landelijke hoogspanningsnet.

Het MER fase 2 bestaat uit een aantal onderdelen, allen aparte documenten:

- Een samenvatting met daarin de belangrijkste conclusies van het MER fase 2;
- MER fase 2, bestaande uit:
 - deel A (met algemene informatie en conclusies);
 - deel B (met gedetailleerd onderzoek) waar de aanleiding, nut en noodzaak, het voorkeursalternatief (VKA) en het milieueffectenonderzoek per aspect zijn opgenomen;
- Bijlagen bij MER fase 2 deel A en deel B.

Deze structuur is in het schema op de volgende pagina verbeeld.

1 Toelichting MER fase 2

Leeswijzer

Het MER Net op zee IJmuiden Ver Beta bestaat uit een MER fase 1 en een MER fase 2, deze bestaan allebei uit een deel A en een deel B.

In dit MER fase 2 Deel A is in hoofdstuk 1 een toelichting gegeven op de (samenhang met) MER fase 1. In hoofdstuk 2 zijn de uitgangspunten, huidige situatie en autonome ontwikkelingen, het beoordelingskader voor de effectbeoordeling en het voorkeursalternatief (VKA) beschreven. Hoofdstuk 3 bestaat uit een conclusie van de beoordeling per milieuaspect. In MER fase 2 Deel B is deze beoordeling per milieuaspect verder uitgewerkt. Een woordenlijst en een lijst met afkortingen is opgenomen in Bijlage I van deel A.

1.1 Inleiding, doel en relatie met MER fase 1

Voor u ligt het MER fase 2 deel A van Net op zee IJmuiden Ver Beta. Dit net op zee is één van de verbindingen uit het windenergiegebied IJmuiden Ver naar het landelijke hoogspanningsnet. In dit deel van het MER staat het voorkeursalternatief (VKA) van Net op zee IJmuiden Ver Beta centraal. Het VKA omvat het platform, het tracé op zee, het tracé op land en het converterstation waarvoor vergunningen wordt aangevraagd en een inpassingsplan wordt opgesteld. Het MER dient ter onderbouwing van het opstellen van een inpassingsplan en de uitvoeringsbesluiten (vergunningen en ontheffingen) voor het Net op zee IJmuiden Ver Beta.

Het MER Net op zee IJmuiden Ver Beta bestaat uit MER fase 1 en MER fase 2. In MER fase 1 (bestaande uit een deel A en deel B) zijn (tracé)alternatieven zowel op land als op zee onderzocht op verschillende milieuaspecten, inclusief de locatie van het platform en het converterstation.¹ In de integrale effectenanalyse (IEA) zijn de verschillende alternatieven geanalyseerd aan de hand van vijf thema's: milieu, omgeving, techniek, kosten en toekomstvastheid. Het MER fase 1 diende als input voor het thema milieu. De minister van Economische zaken en Klimaat heeft mede op basis van de IEA een keuze gemaakt voor een VKA.² Vervolgens is het VKA in MER fase 2 verder uitgewerkt.

Het MER fase 2 (eveneens bestaande uit een deel A en een deel B) geeft een samenvatting van het VKA, nut en noodzaak, m.e.r.-procedure, het beoordelingskader en de milieueffecten van het VKA. In MER fase 1 is een meer uitgebreide beschrijving te vinden, waarnaar in onderhavig document regelmatig verwezen wordt. Er heeft participatie plaatsgevonden waarbij ook het MER (zowel fase 1 als fase 2) aan de orde is geweest.³

1.2 Onderdelen van Net op zee IJmuiden Ver Beta en verschillen met MER fase 1

Het doel van de netaansluiting Net op zee IJmuiden Ver Beta is het tijdig realiseren van een gelijkstroomaansluiting van 2 GW uit het windenergiegebied IJmuiden Ver op het landelijke 380 kilovolt (kV)-hoogspanningsnet onder de Routekaart windenergie op zee 2030. Hieronder volgt een beknopte toelichting op de onderdelen van Net op zee IJmuiden Ver Beta. Ook zijn de wijzigingen

¹ <https://www.rvo.nl/net-op-zee-ijmuiden-ver-beta>

² https://www.rvo.nl/sites/default/files/2020/11/Keuze-voorkeursalternatief-Net-op-zee-IJmuiden-Ver-Beta_0.pdf

³ Zie onderdeel participatie op: <https://www.rvo.nl/net-op-zee-ijmuiden-ver-beta>

van het VKA Net op zee IJmuiden Ver Beta zoals uitgewerkt in MER fase 2 ten opzichte van het gepubliceerde VKA toegelicht. Een uitgebreide toelichting op het VKA en de totstandkoming daarvan staat in het alternativedocument (te vinden in Bijlage IV).

Figuur 1-1 Windenergiegebied IJmuiden Ver, platformlocatie Net op zee IJmuiden Ver Beta en het nieuwe 380kV-station Amaliahaven

Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Beta

In totaal wordt 4 GW vanuit het windenergiegebied IJmuiden Ver aangesloten op het landelijk hoogspanningsnet. Met het project Net op zee IJmuiden Ver Beta wordt 2 GW aangesloten op een hoogspanningsstation op de Maasvlakte. De afvoer van de andere 2 GW is beschouwd in het MER Net op zee IJmuiden Ver Alpha; die verbinding zal aansluiten op hoogspanningsstation Borssele. Voor beide projecten wordt een zelfstandige RCR (Rijkscoördinatieregeling) en m.e.r. (milieueffectrapportage)-procedure doorlopen. Er vindt afstemming tussen beide projecten plaats. Bij raakvlakken zijn beide projecten in gezamenlijkheid bekeken.

Onderdelen Net op zee IJmuiden Ver Beta

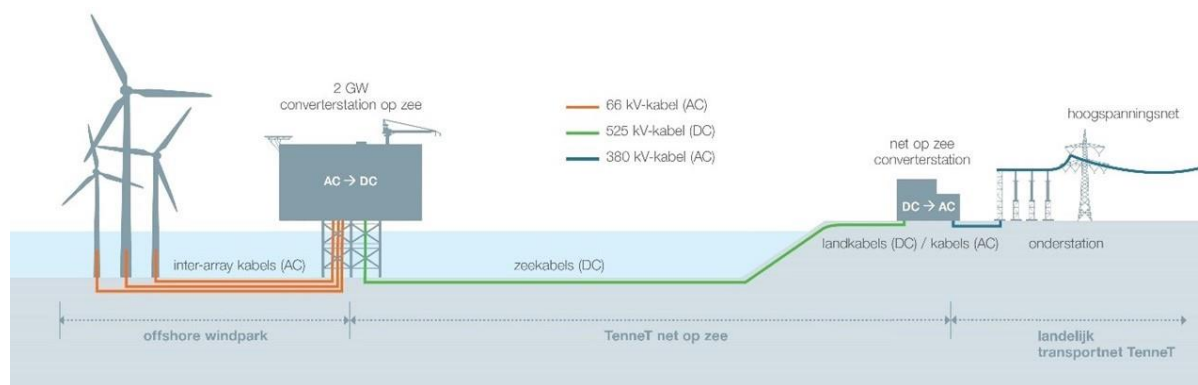
Het Net op zee IJmuiden Ver Beta bestaat uit de volgende hoofdonderdelen (zie ook Figuur 1-2):

- Een platform op zee voor de aansluiting van de windturbines en het omzetten van 66kV-wisselstroom (afkomstig van de windturbines) naar 525kV-gelijkstroom.
- Een ondergronds gebundeld kabelsysteem op zee voor transport van 525kV-gelijkstroom.
- Een ondergronds gebundeld kabelsysteem op land voor het verdere transport van 525kV-gelijkstroom naar een converterstation.
- Een converterstation op land op de Maasvlakte (Maasvlakte Midden) voor het omzetten van 525kV-gelijkstroom naar 380kV-wisselstroom.

De windturbines in het windenergiegebied IJmuiden Ver worden direct aangesloten op een converterplatform op zee (hierna 'platform').⁴ Het platform ligt in het windenergiegebied IJmuiden Ver. Het platform wordt met 525kV-gelijkstroomkabels (op zee en op land) aangesloten op een converterstation op land. In dit converterstation wordt de gelijkstroom omgezet in wisselstroom.⁵ Het converterstation wordt via een nieuw te realiseren 380kV-hoogspanningsstation op de Maasvlakte (station Amaliahaven⁶) aangesloten op het landelijke hoogspanningsnet; dit nieuwe station komt direct naast het converterstation. De 380kV-wisselstroomkabels waarmee het converterstation van Net op zee IJmuiden Ver Beta wordt aangesloten op het 380kV-hoogspanningsstation Amaliahaven liggen over het terrein van het converterstation en zijn in het MER daarom niet als een apart onderdeel van het voornemen beschouwd.

Wanneer in dit MER gesproken wordt over het VKA Net op zee IJmuiden Ver Beta dan omvat dat voorgenoemde onderdelen.

Het nieuwe 380kV-hoogspanningsstation Amaliahaven, de windturbines zelf en de parkbekabeling van de windturbines naar het platform op zee van TenneT maken geen onderdeel uit van het Net op zee IJmuiden Ver Beta.⁷

Figuur 1-2 Onderdelen project Net op zee IJmuiden Ver Beta

⁴ In windenergiegebied IJmuiden Ver komen twee platforms: een platform voor Alpha en een platform voor Beta.

⁵ Gelijkstroom (in het Engels Direct Current oftewel DC) is elektrische stroom waarbij de elektronen in één richting door de verbinding bewegen. De elektronen stromen van de min-pool naar de plus-pool. Wisselstroom (in het Engels Alternating Current oftewel AC) is een elektrische stroom met een periodiek wisselende stroomrichting. Vrijwel het hele elektriciteitsnet in Nederland maakt gebruik van dit type stroom.

⁶ Voor toekomstige ontwikkelingen op de Maasvlakte heeft TenneT besloten een nieuw 380kV-station op de Maasvlakte te realiseren: station Amaliahaven. Voor dit station wordt een aparte procedure doorlopen. Station Amaliahaven is gepland direct naast de locatie van het converterstation voor Net op zee IJmuiden Ver Beta. De realisatie van 380kV-station Amaliahaven vindt plaats voor het in bedrijf treden van Net op zee IJmuiden Ver Beta.

⁷ Informatie over de procedure van de kavels voor wind op zee is hier te vinden: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/wind-op-zee-kavels-2024-2030>

Aanpassingen van het VKA na MER fase 1

Tussen MER fase 1 en MER fase 2 is de voorgenomen activiteit aangepast. Aanleiding daarvoor is voortschrijdend inzicht, keuzes die gemaakt zijn en uitkomsten van onderzoeken. De belangrijkste verschillen met MER fase 1 zijn:⁸

- De 66kV-interlinkkabel tussen de platforms Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Net op zee IJmuiden Ver Beta is vervallen. De 66kV-interlinkkabel was als alternatief voor dieselgeneratoren bedoeld. Echter, voor de certificering van het platform moeten er dieselgeneratoren voor stroomvoorziening op het platform aanwezig zijn. Daarom is er gekozen voor dieselgeneratoren en vervalt de interlinkkabel.
- De locatie van het platform is geconcretiseerd. Deze locatie ligt binnen het zoekgebied dat onderzocht is in MER fase 1.
- Een gebundelde ligging van de gelijkstroomkabels op zee en op land, er is geen sprake meer van ongebundelde ligging. Een gebundelde aanleg houdt in dat de plus- en minpool in één bundel worden gelegd. Een gebundelde aanleg biedt vele (milieu)voordelen ten opzichte van een ongebundelde aanleg waarbij de plus- en minpool uit elkaar liggen. Bij aanvang van de m.e.r.-procedure was niet zeker of ten tijde van de aanbesteding voor de kabels dit technisch mogelijk is. De ongebundelde ligging was al wel technisch uitvoerbaar. In het MER fase 1 is daarom rekening gehouden met zowel de ongebundelde als de gebundelde ligging. Inmiddels is bekend dat gebundelde ligging technisch uitvoerbaar zal zijn en gaat het MER fase 2 uit van gebundelde ligging.
- Voor de gebundelde ligging van de 525kV-gelijkstroomkabels op zee zijn er twee kabelconfiguraties mogelijk (zie ook Figuur 2-1 in paragraaf 2.2):
 - (1x4)- kabelconfiguratie waarin de metallic return en de glasvezelkabel direct bij de plus- en de minpool liggen;
 - (2x2)- kabelconfiguratie waar de metallic return en de glasvezelkabel op enkele meters afstand (ca. 5 m) van de plus- en de minpool liggen.Beide configuraties zijn in het MER beschouwd.
- Optimalisatie van het tracé op zee en een parallelligging van de 525kV-gelijkstroomkabels op zee van Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Net op zee IJmuiden Ver Beta. Voor het Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Net op zee IJmuiden Ver Beta is door TenneT in overleg met het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), Rijkswaterstaat (RWS) en de Kustwacht een optimalisatie uitgewerkt door Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Net op zee IJmuiden Ver Beta voor circa 80 kilometer op zee naast elkaar (parallel) te leggen. Hierdoor wordt de ruimte op de Noordzee efficiënter gebruikt. Ook wordt hiermee Natura 2000-gebied Bruine Bank vermeden.
- Optimalisatie van de aanlanding op de Maasvlakte. Om ruimte beschikbaar te houden voor de aanlanding van toekomstige kabels (waaronder Net op zee IJmuiden Ver Gamma), is het punt van aanlanding van Net op zee IJmuiden Ver Beta verplaatst.
- Aansluiting op een nieuw 380kV-hoogspanningsstation Amaliahaven op de Maasvlakte (buiten scope van dit project). Dit nieuwe hoogspanningsstation is nodig vanwege voorziene ontwikkelingen op de Maasvlakte. Net op zee IJmuiden Ver Beta zal op dit nieuwe 380kV-

⁸ Een uitgebreide toelichting op de wijzigingen is te vinden in hoofdstuk 4 van het Alternatieven document (bijlage IV MER Fase 2, deel A)

hoogspanningsstation aansluiten, daarmee vervallen zowel de uitbreiding van het bestaande 380kV-hoogspanningsstation als het AC-tracé op land.⁹

- Overige wijzigingen of aanvullingen van het voornemen (beschreven in hoofdstuk 1 deel B MER fase 2), waaronder:
 - Gebruik luchtkoeling i.p.v. koelwater op het platform;
 - Wijziging in diepte van sleuven voor de gelijkstroomkabels op land.

1.3 Nut en noodzaak Net op zee IJmuiden Ver Beta

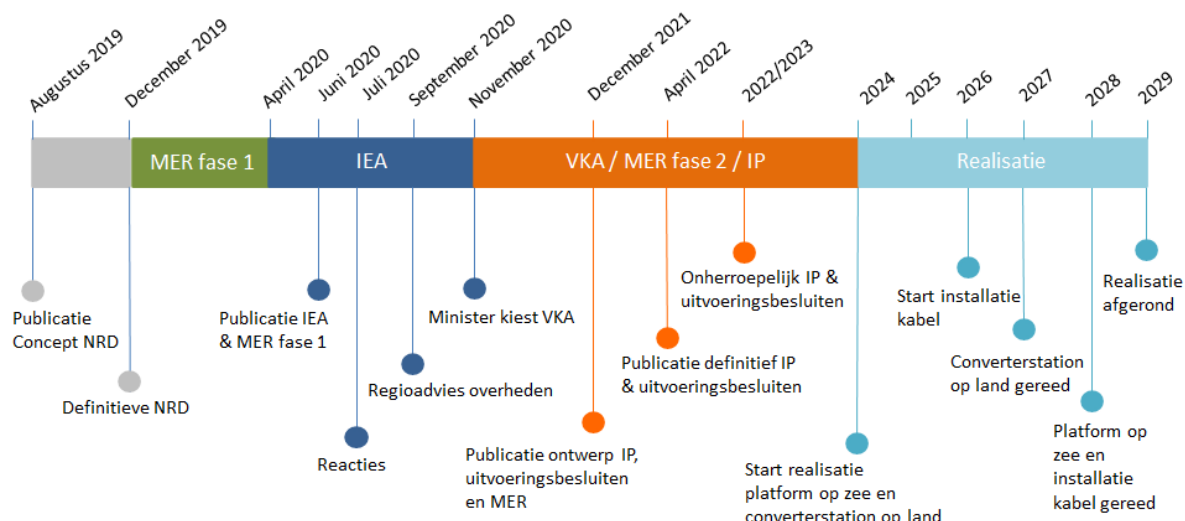
TenneT heeft onder de Elektriciteitswet de wettelijke taak het net op zee te beheren. Dit zijn de verbindingen voor het transport van elektriciteit, die wordt opgewekt in de huidige en toekomstige windenergiegebieden, naar het hoogspanningsnet op land. TenneT is daarbij onder meer verantwoordelijk voor de vergunningaanvragen.

In de routekaart 2030¹⁰ is aangegeven dat er gebruik wordt gemaakt van een platform waarop circa 2 GW windenergiecapaciteit kan worden aangesloten. De omvang van het windenergiegebied (kavels) en de aansluiting van TenneT zijn op elkaar afgestemd. Het Net op zee IJmuiden Ver Beta levert een bijdrage aan de energietransitie in Nederland door op doelmatige wijze de in het windenergiegebied opgewekte duurzame elektriciteit naar het Nederlandse hoogspanningsnet te transporteren. Een gecoördineerde aanpak is beter dan het realiseren van individuele aansluitingen per windparkontwikkelaar. Door de investeringen in infrastructuur op zee bij TenneT te bundelen ontstaan synergievoordelen voor financiering, inkoop, standaardisatie en kennisontwikkeling. Daarnaast leidt de gekozen aanpak tot lagere maatschappelijke kosten en een kleinere impact op de leefomgeving. Om aan de duurzame energiedoelstellingen te voldoen en een tijdige realisatie van de windparken te kunnen faciliteren, dient het Net op zee IJmuiden Ver Beta uiterlijk in 2029 in bedrijf te zijn. In het ontwikkelkader windenergie op zee is als indicatieve opleverdatum het vierde kwartaal 2029 opgenomen.¹¹ Hieronder is de planning van de procedure van het Net op zee IJmuiden Ver Beta tot aan de start van de realisatie op hoofdlijnen weergegeven (Figuur 1-3).

⁹ Het nieuwe 380kV-station en de locatie voor het converterstation liggen naast elkaar. Hierdoor liggen de 380kV-kabels (wisselstroom) voor de aansluiting van het converterstation op het 380kV-station binnen de locatie van het converterstation en is er geen sprake meer van een AC-tracé op land.

¹⁰ https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2018Z05409&did=2018D21716

¹¹ Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, Ontwikkelkader windenergie op zee, versie 20 mei 2020

Figuur 1-3 Verwachte planning op hoofdlijnen

1.4 Waarom een milieueffectrapportage?

Binnen de procedure van de milieueffectrapportage worden de volgende afkortingen gebruikt: de 'm.e.r.'(-procedure) en het 'MER'. De afkorting m.e.r. duidt de procedure van milieueffectrapportage van begin tot einde aan, zoals het onderzoek, de inspraak en alle bijkomende adviezen. De afkorting 'MER' staat voor het eindproduct, het milieueffectrapport.

De m.e.r.-procedure omvat MER fase 1 en MER fase 2. MER fase 1, gericht op het onderzoeken van verschillende alternatieven, is afgerond. MER fase 2 onderzoekt het VKA tot in meer detail. Bij beide fases is een milieueffectrapport opgesteld dat bestaat uit een deel A en een deel B.

1.4.1 Doel milieueffectrapportage

Het doel van de m.e.r.-procedure is om milieu- en natuurbelangen een volwaardige rol te laten spelen bij de besluitvorming naast andere belangen. De procedure van de m.e.r. is voorgeschreven op grond van nationale en Europese wetgeving, indien sprake is van activiteiten met potentieel aanzienlijke milieueffecten. Deze activiteiten zijn opgenomen in het Besluit milieueffectrapportage, een Algemene Maatregel van Bestuur op grond van de Wet milieubeheer (Wm).

De inhoudelijke eisen aan een m.e.r. zijn vastgelegd in hoofdstuk 7 van de Wm. Dat houdt samengevat in dat een milieueffectrapport is opgesteld om de (mogelijke) effecten van deze verbinding op de natuur, het milieu, archeologische waarden, leefomgeving en (andere) gebruiksfuncties van de betrokken gebieden voor de afweging daarvan bij besluitvorming in beeld te brengen.

In het MER fase 1 zijn (tracé)alternatieven op zowel land als op zee onderzocht, inclusief de locatie van het platform en het converterstation. De functie van het onderzoeken van alternatieven is dat verschillende mogelijkheden voor de voorgenomen activiteit met elkaar vergeleken worden op milieueffecten. Zo wordt het milieubelang meegewogen bij de keuze voor een VKA (tracé en de locaties voor het platform en converterstation) dat vastgelegd wordt in het inpassingsplan en de uitvoeringsbesluiten. MER fase 2 beschrijft het VKA in meer detail. Zo kan het milieubelang worden meegewogen bij de besluitvorming over het inpassingsplan en de uitvoeringsbesluiten.

1.4.2 Besluiten en m.e.r.-plicht

De minister van EZK heeft samen met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) een inpassingsplan opgesteld voor het Net op zee IJmuiden Ver Beta. Het inpassingsplan omvat het deel op land en een deel op zee. Het deel op zee betreft alleen het gebied binnen gemeentelijk ingedeeld gebied.¹² Voor de aanleg en exploitatie van het Net op zee IJmuiden Ver Beta is naast een inpassingsplan ook een aantal uitvoeringsbesluiten nodig. Het gaat daarbij onder meer om vergunningen en ontheffingen op grond van de Waterwet, de Wet natuurbescherming (Wnb) en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Deze vergunningen hebben ook betrekking op het deel van het tracé op zee buiten het gebied van het inpassingsplan. TenneT vraagt de benodigde vergunningen en ontheffingen aan bij de overheden die voor deze uitvoeringsbesluiten bevoegd zijn. In dit geval voert de minister van EZK de regie over de verschillende vergunningprocedures, omdat de rijkscoördinatieregeling van toepassing is. De minister ziet toe op de inhoudelijke en procedurele afstemming van de uitvoeringsbesluiten en het inpassingsplan, stelt termijnen vast waarbinnen de betrokken overheden de (ontwerp) uitvoeringsbesluiten gereed moeten hebben en zorgt voor gelijktijdige publicatie van zowel het (ontwerp) inpassingsplan als de (ontwerp) uitvoeringsbesluiten.¹³

Er zijn twee redenen die kunnen leiden tot een m.e.r.-plicht:

1. Het wettelijke Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) benoemt activiteiten waarop de m.e.r.-plicht of m.e.r.-beoordelingsplicht van toepassing is. Daarbij is aangegeven wat het m.e.r.- (beoordelings)plichtige plan of besluit is.
2. Plannen, zoals een inpassingsplan, waarvoor een Passende Beoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming moet worden opgesteld, zijn m.e.r.-plichtig.

Beide redenen zijn van toepassing voor het Net op zee IJmuiden Ver Beta. Dit is hierna toegelicht.

Ad 1. Op grond van categorie D 24.2 van het Besluit m.e.r.¹⁴ is de vaststelling van een tracé voor de aanleg van een ondergrondse hoogspanningsleiding m.e.r.-beoordelingsplichtig wanneer die verbinding over een lengte van 5 km of meer (tot 3 nautische mijl uit de kust) door (nader in het Besluit m.e.r. aangeduid) gevoelig gebied loopt en het spanningsniveau van die verbinding 150 kV of meer is. Het Net op zee IJmuiden Ver Beta voldoet daaraan, doordat verschillende tracéalternatieven uitgevoerd als ondergrondse 525kV-gelijkstroomkabel voor meer dan 5 km door gevoelig gebied lopen. Tevens leidt categorie D 15.2 er mogelijk¹⁵ toe dat er voor de activiteit een (vormvrije) m.e.r.-beoordelingsplicht is; dit betreft grondwateronttrekking voor de aanleg. Omdat er zowel een plan (inpassingsplan) wordt opgesteld als vergunningen worden aangevraagd (waaronder waterwet) die genoemd staan in het Besluit m.e.r. bij deze activiteit, zijn zowel het inpassingsplan als de Waterwetvergunning m.e.r.-(beoordelings)plichtig.

Ad 2. Doordat het kabeltracé door en langs Natura 2000-gebieden gaat, zijn significante effecten op Natura 2000-gebied(en) bij het realiseren van het Net op zee IJmuiden Ver Beta niet op voorhand uit

¹² De eerste circa 2 km vanaf de kust behoren nog tot het gemeentelijk gebied.

¹³ De coördinatieregeling maakt het mogelijk om de benodigde uitvoeringsbesluiten, zoals omgevingsvergunning, te coördineren met het vaststellingsbesluit van het inpassingsplan. Dit betekent echter niet dat alle uitvoeringsbesluiten ook tegelijk worden vastgesteld. Een aantal uitvoeringsbesluiten wordt later aangevraagd.

¹⁴ Op grond van artikel 7.2, eerste lid, onder a Wet milieubeheer in samenhang met artikel 2, eerste lid Besluit op de milieueffectrapportage en onderdeel D 24.2 van de bijlage bij dat besluit.

¹⁵ Bij aanvang van de m.e.r.-procedure is de aanname gedaan dat er voor de aanleg van de kabel en/of converterstation bemaling (grondwateronttrekking) nodig is; mogelijk blijkt dit voor het VKA niet het geval te zijn.

te sluiten. Daarom dient ook een zogeheten ‘Passende Beoordeling’¹⁶ te worden opgesteld voor het inpassingsplan. Omdat voor het inpassingsplan deze Passende Beoordeling nodig is, dient op grond van art. 7.2a Wet milieubeheer verplicht een planMER te worden opgesteld. De Passende Beoordeling is onderdeel van het planMER (zie Bijlage VII-A).

Voor het Net op zee IJmuiden Ver Beta wordt één gecombineerd plan- en projectMER opgesteld (bestaande uit MER fase 1 en MER fase 2) voor zowel het inpassingsplan als voor de m.e.r.- (beoordelings)plichtige besluiten (vergunningen op grond van de Waterwet). Daarnaast bevat het MER ook informatie voor de vergunning Wet natuurbescherming en overige uitvoeringsbesluiten. De ministers van EZK en BZK zijn initiatiefnemers en bevoegd gezag voor het planMER en bevoegd gezag voor het projectMER. TenneT is initiatiefnemer van het projectMER.

1.5 Stappen m.e.r.-procedure en participatieproces

Bij dit project zijn de volgende stappen van milieueffectrapportage en participatie doorlopen:

1. Kennisgeving voornemen en participatievoorstel en mogelijkheid van indienen reacties hierop.
2. Publiceren van de concept Notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) en geactualiseerd participatieplan in verschillende tijdstappen.
3. Mogelijkheid van inspraak op NRD en vragen advies aan de Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie m.e.r.).
4. Vaststelling definitieve NRD.
5. Onderzoeken alternatieven (MER fase 1) en opstellen integrale effectenanalyse (IEA). De IEA is gepubliceerd en ter raadpleging aan de omgeving voorgelegd.
6. Het MER fase 1 is door de Commissie m.e.r. getoetst (zie paragraaf 1.6).
7. Vanuit de regio's is in september 2020 een regioadvies binnengekomen.¹⁷
8. Er is een aanvulling op de Integrale effectenanalyse van MER fase 1 gemaakt om effecten te beschouwen van geoptimaliseerde tracés voor Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Beta. Deze tracés lopen voor een groot deel parallel. Dit stuk heet daarom ‘IEA parallelligging’ en is gepubliceerd met de keuze van het VKA (zie hierna).
9. Keuze VKA. De minister van EZK heeft het VKA is gekozen met inachtneming van de uitgebrachte adviezen van de regionale overheden en Rijkswaterstaat en op basis van reacties op de IEA. De omgeving en de bevoegde gezagen zijn geïnformeerd over de VKA-keuze.
10. Onderzoek VKA (MER fase 2; onderhavig document) en de Passende Beoordeling. Tegelijkertijd worden het ontwerp inpassingsplan¹⁸ en de vergunningaanvragen opgesteld waarbij de informatie uit het MER wordt gebruikt.
11. Publicatie van het ontwerp inpassingsplan, de ontwerp uitvoeringsbesluiten en bijbehorende vergunningaanvragen met als bijlage het MER fase 1 en 2 en de Passende Beoordeling.

Voor dit project worden de volgende stappen van milieueffectrapportage en participatie nog doorlopen¹⁹:

¹⁶ Een Passende Beoordeling is een beoordeling van de effecten van een activiteit op de natuurdoelstellingen van een Natura 2000-gebied. In de Passende Beoordeling worden de mogelijke effecten van de aanleg, het beheer, het gebruik en de verwijdering van Net op zee IJmuiden Ver Beta, in cumulatie met andere plannen en projecten, beoordeeld in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken Natura 2000-gebieden.

¹⁷ De regioadviezen zijn te bekijken via: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/hoogspanning/net-op-zee-ijmuiden-ver-beta>

¹⁸ Onder de nieuwe Omgevingswet is sprake van een projectbesluit in plaats van inpassingsplan.

¹⁹ Het participatieplan is in te zien via: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/hoogspanning/net-op-zee-ijmuiden-ver-beta>

1. Inwinnen van adviezen (o.a. Commissie m.e.r.) en zienswijzen op ontwerp inpassingsplan, ontwerp uitvoeringsbesluiten en inhoud van het MER.
2. Besluit vaststellen definitief inpassingsplan en uitvoeringsbesluiten met als bijlage het MER en de publicatie daarvan.
3. Mogelijkheid van beroep tegen het inpassingsplan en uitvoeringsbesluiten.
4. Monitoring en evaluatie van de milieueffecten.

1.6 Toetsingsadvies van de Commissie m.e.r. (over MER fase 1)

Op 29 juli 2020 heeft de Commissie m.e.r. het advies uitgebracht over MER fase 1 Net op zee IJmuiden Ver Beta.²⁰ De Commissie oordeelde dat het MER fase 1 de essentiële informatie bevat om een besluit te kunnen nemen over de te volgen kabelroute waarin het milieubelang volwaardig wordt meegewogen. In het advies deed zij een aantal aanbevelingen voor het vervolgetraject (MER fase 2). Deze aanbevelingen hadden allen betrekking op natuur en zijn hieronder opgenomen. Ook is aangegeven wat met het advies is gedaan.

Tabel 1.1 Samenvatting advies Commissie m.e.r. fase 1 en verwerking van het advies

(samenvatting) advies commissie m.e.r. 29-7-2020	Beschrijving verwerking van advies
Advies MER fase 1	
De Commissie oordeelde dat het MER fase 1 de essentiële informatie bevat om een besluit te kunnen nemen over de te volgen kabelroute waarin het milieubelang volwaardig wordt meegewogen.	Geen aanvulling nodig
Aanbevelingen MER fase 2	
In het MER fase 1 staat dat significante effecten op de mariene natuur zijn te voorkomen door toepassing van de randvoorwaarden uit het Kader Ecologie en Cumulatie (KEC). De Commissie heeft eerder opmerkingen geplaatst bij de wijze waarop in het KEC de (cumulatieve) effecten op onder andere bruinvissen worden ingeschat. Die inschatting kan consequenties hebben voor de aard en de omvang van de maatregelen die nodig zijn om ontoelaatbare effecten te voorkomen. De Commissie vindt het dan ook essentieel dat de effecten, en daarmee de te nemen maatregelen, bij de uitwerking van het VKA goed worden onderbouwd. Ze vindt dat nodig ondanks het feit dat de effecten van het aanleggen van de windparken omvangrijker zijn dan die van het aanleggen van de hoogspanningskabels en die van de heiwerkzaamheden voor het platform op zee. Een verwijzing naar het KEC kan in het MER fase 2 dus niet volstaan.	In hoofdstuk 4 van dit MER en in de Passende Beoordeling (Bijlage VII-A) wordt ingegaan op de effecten van het VKA en eventueel benodigde maatregelen. In de Passende Beoordeling is toegelicht hoe de in het KEC aangehouden drempelwaardes voor verstoring zich verhouden tot de literatuur. Daarmee wordt toegelicht dat de waardes die het KEC aanhoudt worst-case waardes zijn en dat het KEC daarom als toetsingskader dient voor verstoring van bruinvissen en zeehonden. Vervolgens wordt de daadwerkelijke toetsing voor zeehonden en bruinvissen aan de hand van de drempelwaardes uit het toetsingskader van het KEC uitgevoerd. In hoofdstuk 4 van het MER wordt naar deze toetsing verwezen.
Alle routes lopen door de Bruine Bank, een uitgestrekte zandbank op zee die buiten het broedseizoen een belangrijk rui- en foerageergebied is voor zeevogels en een paaigebied voor vissen. De Bruine Bank staat op de nominatie om als Natura 2000-gebied te worden aangewezen. Omdat het gebied nog niet is aangewezen, is nog onduidelijk wat de instandhoudingsdoelstellingen zijn. En ook de begrenzing is nog niet bekend. Dat maakt het lastig om een juiste inschatting te maken van de aanvaardbaarheid van de effecten die zullen optreden. In	Het geoptimaliseerde VKA-tracé ligt buiten de Bruine Bank, zoals deze is vastgelegd in het ontwerpbesluit Bruine Bank van 10 februari 2021. Om voldoende afstand tot de Bruine Bank te bewaren en de aangewezen Natura 2000-waarden daarbinnen niet te verstoren is een zogenaamde 'verstoringzone' gebruikt: dit is een bufferzone rond de Bruine Bank waarbuiten het tracé is ingetekend. De nog mogelijk te verwachten effecten zijn uitgewerkt in de Passende Beoordeling die is bijgevoegd in Bijlage VII – A bij dit MER fase 2

²⁰ Het advies is in te zie via: <https://www.commissiemer.nl/docs/mer/p33/p3391/a3391tts.pdf>

(samenvatting) advies commissie m.e.r. 29-7-2020	Beschrijving verwerking van advies
de volgende fase zal een realistische inschatting moeten worden gemaakt van de te verwachten effecten uitgaande van de laatste inzichten over de begrenzing en de instandhoudingsdoelstellingen.	
De kleine, tijdelijke stikstofdeposities op de natuur, veroorzaakt door het aanleggen van de kabels, zijn in beeld gebracht voor alle alternatieven. Het MER constateert dat alle alternatieven leiden tot extra depositie op al overbelaste Natura 2000-gebieden. Verder wordt geconstateerd dat wat een alternatief toevoegt en in welk gebied en op welk habitatype dat gebeurt, voor ieder alternatief anders is. Dat bemoeilijkt de onderlinge vergelijking van de alternatieven. Hoe met deze problematiek moet worden omgegaan, hangt volgens het MER af van nog te formuleren overheidsbeleid. Mogelijk kan in de op te stellen passende beoordeling worden onderbouwd dat tijdelijke stikstofdepositie niet leidt tot aantasting van natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden. Als uiteindelijk uit de passende beoordeling blijkt dat er wel sprake is van aantasting, dan zal een ADC-toets aan de orde zijn.	Voor MER fase 2 en het inpassingsplan is een Passende Beoordeling opgesteld, inclusief een ecologische beoordeling van de stikstofdepositie (zie bijlage VII-A Passende Beoordeling). Hierin wordt ingegaan op de effecten van stikstofdepositie als gevolg van het project. Voor de Wnb-vergunning is ook een Passende Beoordeling opgesteld waarin deze ecologische beoordeling niet is opgenomen. De reden hiervoor is: in de op 9 maart 2021 door het parlement aangenomen Wet stikstofreductie en natuurverbetering en het bijbehorende Ontwerpbesluit stikstofreductie en natuurverbetering (Kamerstukken I, 2020/21, 35600 nrs. C en G) wordt middels een partiële vrijstelling geregeld dat de tijdelijke gevolgen van de door de bouw veroorzaakte stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden buiten beschouwing worden gelaten bij de natuurvergunning. De vrijstelling is ook van toepassing op de uitvoering van het project Net op zee IJmuiden Ver Beta dat daarmee partieel -namelijk alleen voor het aspect tijdelijke stikstofdepositie- wordt vrijgesteld van vergunning op grond van de Wet natuurbescherming. De twee passende beoordelingen zijn, op het aspect stikstofdepositie na, hetzelfde.
Over de precieze effecten van elektromagnetische velden op bijvoorbeeld vissen en kraakbeenvissen en eventuele verschillen tussen effecten van gelijkstroom en die van wisselstroom is nog weinig bekend. Het MER stelt dat bundeling van de gelijkstroomkabels voor IJmuiden Ver Beta kan leiden tot een kleiner elektromagnetisch veld. In situaties waarin sprake is van een elektromagnetisch veld, is dieper begraven van de kabels een effectieve maatregel om de invloed van het veld te beperken. Maar dat kan andere negatieve effecten veroorzaken zoals meer vertroebeling en meer schade aan eventueel aanwezige archeologische waarden. Om meer duidelijkheid over de effecten te krijgen inventariseren TenneT, Witteveen+Bos en Arcadis de meest relevante kennisleemten voor het net op zee. Met een onderzoeks- en monitoringsplan voor de komende jaren willen ze deze kennisleemte verkleinen.	De door de Commissie m.e.r. genoemde inventarisatie geeft aan welke leemten er zijn en op welke wijze deze ingevuld kunnen worden, de inventarisatie is opgenomen als bijlage VII-G (Aanpak kennisleemten EMV mariene ecologie, netten op zee routekaart 2030). Er is gebruik gemaakt van de meest recente inzichten van effecten door elektromagnetische velden. Het invullen van de leemten is al in gang gezet in andere Netten op Zee-projecten en deelname van TenneT aan het project Elasmopower (https://www.wur.nl/en/Research-Results/Chair-groups/Animal-Sciences/Marine-Animal-Ecology-Group/Elasmopower.htm).

2 Uitgangspunten voornemen, referentiesituatie en beoordelingskader

2.1 Uitgangspunten voornemen voor effectbeoordeling en verschillen met MER fase 1

Voor het bepalen van de milieueffecten van Net op zee IJmuiden Ver Beta is een aantal uitgangspunten gehanteerd. Deze uitgangspunten hebben betrekking op de aanleg, de gebruiksfase en de verwijdering van het platform, de kabels op zee en op land en het converterstation. Hoofdstuk 1 van deel B van voorliggend MER fase 2 geeft een overzicht van de gehanteerde uitgangspunten voor de effectbeoordeling van het VKA. De belangrijkste elementen voor de effectbeoordeling in MER fase 2 zijn beschreven in paragraaf 1.2.

2.2 VKA

Deze paragraaf geeft een korte beschrijving van het VKA Net op zee IJmuiden Ver Beta. Meer informatie over de totstandkoming van het VKA staat in het alternativedocument (Bijlage IV). In hoofdstuk 4 van het alternativedocument is beschreven wat de afwegingen waren om tot het VKA te komen, wat de locatie is voor het platform en het converterstation en hoe het VKA-tracé loopt op zee en op land. Ook de optimalisatie van het VKA is in het alternativedocument toegelicht.

Platform op zee en 525kV-gelijkstroomkabels op zee

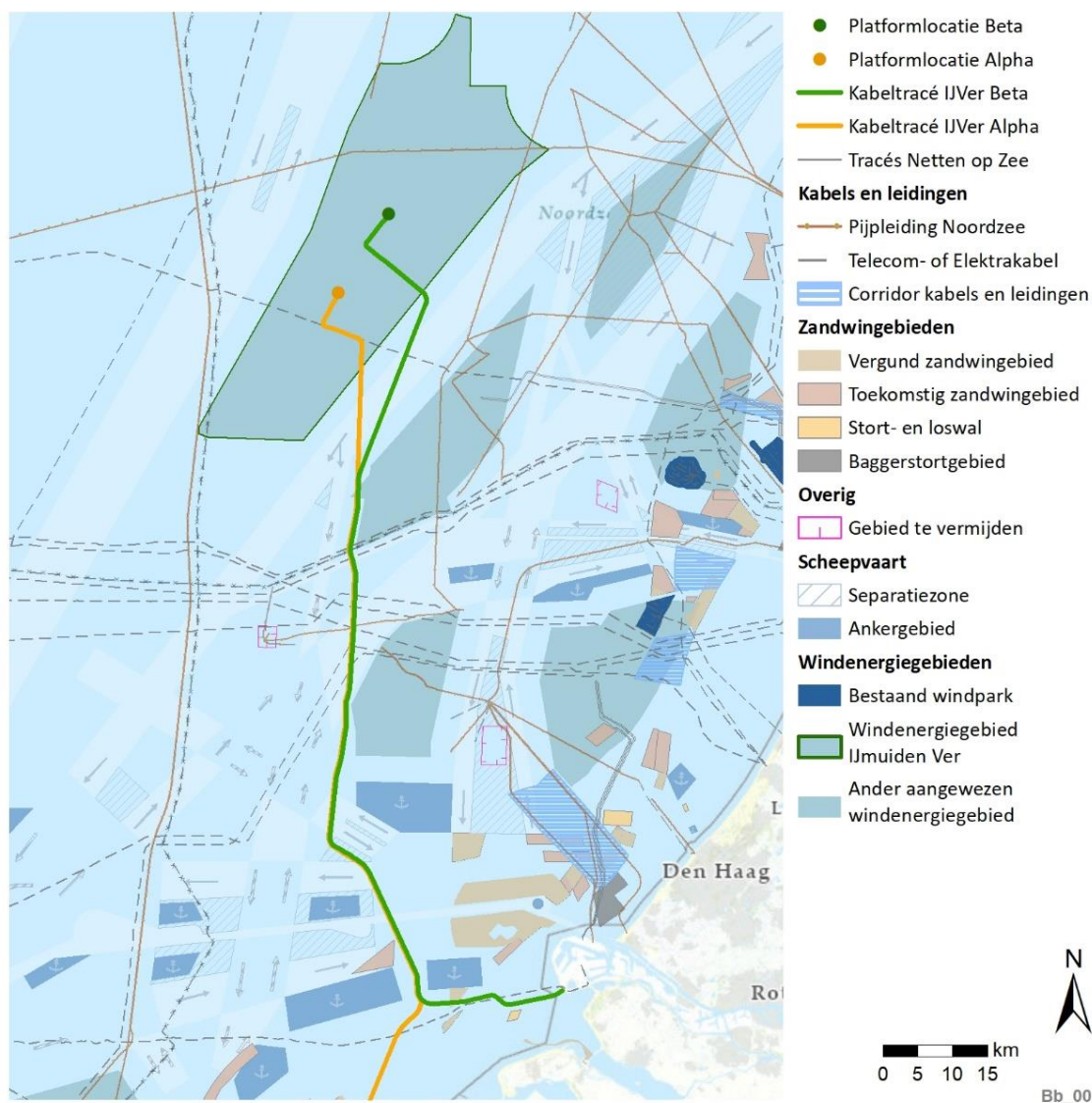
Het VKA-tracé Net op zee IJmuiden Ver Alpha en de locatie van het platform zijn te zien in Figuur 2-2. In MER fase 1 was nog sprake van een zoekgebied voor het platform. Op basis van geofysische surveys²¹ is de locatie van het platform geconcretiseerd. Daarbij is rekening gehouden met de mogelijke aanwezigheid van NGE (niet gesprongen explosieven). De 500 meter veiligheidszone van het platform valt niet binnen de huidige kavels voor het windenergiegebied waardoor dit geen invloed heeft op plaatsing van windturbines binnen de kavels. Het platform bevindt zich hemelsbreeds op circa 78 kilometer uit de Nederlandse kust.

Voor de 525kV-gelijkstroomkabels zijn twee kabelconfiguraties mogelijk, een (1x4)-kabelconfiguratie en een (2x2)-kabelconfiguratie (zie Figuur 2-1). De keuze voor een kabelconfiguratie heeft gevolgen voor de aanlegwijze. Het VKA-tracé is bij beide kabelconfiguraties hetzelfde.

²¹ Een onderzoek dat plaatsvindt op zee met behulp van een schip en apparatuur zoals sonar (een techniek die gebruik maakt van geluidgolven). Hiermee kunnen gegevens onderwater vastgelegd worden die informatie kunnen opleveren voor onderwerpen als bodemkunde en archeologie

Figuur 2-1 (1x4)-kabelconfiguratie op zee (links) en (2x2)-kabelconfiguratie op zee (rechts)

Figuur 2-2 VKA-tracé Net op zee IJmuiden Ver Beta en Net op zee IJmuiden Ver Alpha (niet volledig in beeld)

Na het verlaten van het windenergiegebied IJmuiden Ver kruist het VKA-tracé de scheepvaartroute. Ten noordwesten van windenergiegebied Hollandse Kust (west) voegt het VKA-tracé van Net op zee IJmuiden Ver Alpha zich bij het VKA-tracé van Net op zee IJmuiden Ver Beta; de twee tracés liggen vanaf dit punt over een lengte van circa 78 km parallel (zie Figuur 2-2). De twee tracés lopen tussen Natura 2000-gebied Bruine Bank en het windenergiegebied Hollandse Kust (west) door. Waarbij aan de zuidwestzijde de tracés een uitstulping van het windenergiegebied Hollandse Kust (west) doorkruisen.

De twee VKA-tracés lopen aan de oostzijde langs het lichtplatform Goeree. De minimale afstand van het VKA-tracé tot het ankergebied is 1.000 meter, tot het lichtplatform 500 meter en de onderlinge afstand tussen de kabels van Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Beta is 200 meter. De VKA-tracés kruisen de Eurogeul. Hiervoor loopt afstemming met Rijkswaterstaat en zijn ook het Loodswezen en de Rijkshavenmeester betrokken. Na de ankergebieden liggen de routes van Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Beta niet langer parallel. Het VKA-tracé van Net op zee IJmuiden Ver Alpha gaat in zuidelijke richting naar Borssele terwijl het VKA-tracé Net op zee IJmuiden Ver Beta verder richting de Maasvlakte gaat.

Vervolgens loopt het VKA-tracé door het Natura 2000-gebied de Voordelta richting de Maasvlakte. De verbinding komt ten zuidwesten van de Slufter aan land via de aanlandingszone voor de aanleg van kabels en (buis)leidingen.

Aanlanding Maasvlakte, VKA-tracé op land en locatie converterstation

Via de aanlandingszone aan de zuidkant van de Maasvlakte komt Net op zee IJmuiden Ver Beta aan land (Figuur 2-3) en gaat verder naar de Maasvlakteboulevard. Met een boring wordt de zeewering gekruist. Een deel van het VKA-tracé ligt na de boring ten noorden van de Maasvlakteboulevard en kruist de weg om vervolgens ten zuiden van de Noordzeeboulevard te liggen over een lengte van ongeveer 240 meter binnen beschermd natuurgebied (Natura 2000-gebied de Voordelta en Natuurnetwerk Nederland (NNN)). Door de aanwezigheid van windturbines en bijbehorende kabels is er hier onvoldoende ruimte om het VKA-tracé geheel aan de noordkant van de Noordzeeboulevard te leggen en buiten deze beschermde gebieden te blijven. Het VKA-tracé kruist de weg en gaat verder aan de noordkant van de Noordzeeboulevard. De N15 en spoorwegen worden via boringen gekruist waar het VKA-tracé ten oosten van de N15 en onder de bestaande hoogspanningslijnen ligt. Vervolgens worden met boringen weer wegen en spoorwegen gepasseerd om bij de locatie van het converterstation te komen.

De locatie voor het converterstation ligt op circa 1 km van het bestaande 380kV-station ten westen van de N15 nabij de Dardanellenstraat. Direct naast het converterstation Net op zee IJmuiden Ver Beta komt een nieuw 380kV-hoogspanningsstation te staan (station Amaliahaven). Dit station is nodig vanwege voorziene ontwikkelingen op de Maasvlakte. Net op zee IJmuiden Ver Beta sluit aan op dit nieuwe 380kV-hoogspanningsstation. Het nieuw 380kV-hoogspanningsstation is geen onderdeel van het project Net op Zee IJmuiden Ver Beta en doorloopt een eigen procedure.

Figuur 2-3 VKA-tracé op land en de locatie van het converterstation

2.3 Referentiesituatie

De referentiesituatie omvat de huidige situatie zonder (realisatie van) het Net op zee IJmuiden Ver Beta maar met de ontwikkelingen die met grote waarschijnlijkheid²² gaan plaatsvinden in de nabije toekomst. Deze ontwikkelingen vinden onafhankelijk van het voornemen Net op zee IJmuiden Ver Beta plaats. Dit worden autonome ontwikkelingen genoemd. In Hoofdstuk 1 van deel B zijn de huidige situatie en de autonome ontwikkelingen voor MER fase 2 in detail beschreven.

Een ontwikkeling die voor Net op zee IJmuiden Ver Beta van groot belang is, is de realisatie van Net op zee IJmuiden Ver Alpha. De VKA-tracés op zee van Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Beta lopen gedeeltelijk parallel aan elkaar (Figuur 2-2). Hier is zowel bij de keuze voor de VKA's van beide projecten als in het MER fase 2 rekening mee gehouden. Bij de tracering van de VKA-tracés op zee en het VKA-tracé van Net op zee IJmuiden Ver Beta op land is ook ruimte vrij gehouden voor de aansluiting van toekomstige windenergiegebieden (waaronder Net op zee IJmuiden Ver Gamma, zie

²² Tot de autonome ontwikkeling worden ontwikkelingen gerekend waarover planologische besluitvorming heeft plaatsgevonden of waarover voldoende zekerheid bestaat dat ze worden uitgevoerd. Van deze laatste categorie ontwikkelingen dient voldoende duidelijk te zijn wat de milieueffecten daarvan zullen zijn om in het MER te kunnen worden betrokken. Een overzicht van de autonome ontwikkelingen staat in hoofdstuk 1 van deel B.

ook hierna). Besluitvorming over Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Net op zee IJmuiden Ver Beta vindt via afzonderlijke en op zichzelf staande procedures plaats.

Overige ontwikkelingen, niet zijnde een autonome ontwikkeling: Net op zee IJmuiden Ver Gamma

Om de klimaatdoelstellingen voor 2030 te kunnen halen is versnelling van windenergie op zee nodig. Voor deze versnelling is gekeken of, en zo ja welke kansrijke mogelijkheden er zijn om projecten te starten om uiterlijk in 2030 extra wind van zee aan te landen. Hieruit is naar voren gekomen dat de meest kansrijke optie is om vanuit het noordelijke deel van windenergiegebied IJmuiden Ver 2 GW naar de Maasvlakte te brengen: Net op zee IJmuiden Ver Gamma. Definitieve besluitvorming over deze²³ en andere windenergiegebieden moet dit najaar nog plaatsvinden in het kader van het Programma Noordzee.

Het beoogde tracé van Net op zee IJmuiden Ver Gamma loopt vanuit het noordelijk deel van het windenergiegebied naar de Maasvlakte. Door de parallelligging met Net op zee IJmuiden Ver Beta ontstaan synergievoordelen, zoals minder ruimtebeslag op land en op zee door het kabeltracé, lagere onderzoeklasten, inkoopvoordeel, standaardisatievoordeel en voordeel door kennisontwikkeling. Mede hierdoor is het mogelijk om Net op zee IJmuiden Ver Gamma uiterlijk in 2030 te realiseren. Om de synergievoordelen met Net op zee IJmuiden Ver Beta zo veel als mogelijk te benutten, zijn voor Net op zee IJmuiden Ver Gamma de eerste niet onomkeerbare stappen in de procedure gestart. De kennisgeving voornemen is samen met het participatievoorstel op 8 april 2021 gepubliceerd.²⁴ De terinzagelegging van de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau was van 17 september tot en met 28 oktober 2021. Het MER Net op zee IJmuiden Ver Gamma wordt in 2022 opgesteld. De besluitvorming over het Net op zee IJmuiden Ver Gamma is voorzien na besluitvorming over Net op zee IJmuiden Ver Beta en Net op zee IJmuiden Ver Alpha. Het Net op zee IJmuiden Ver Gamma vormt daarmee geen autonome ontwikkeling voor Net op zee IJmuiden Ver Beta. Eventuele cumulatieve milieueffecten tussen deze projecten zullen in het MER Net op zee IJmuiden Ver Gamma aan bod komen.

2.4 Beoordelingskader

2.4.1 Inleiding

Effecten op het milieu als gevolg van het Net op zee IJmuiden Ver Beta zijn te verdelen in effecten tijdens de aanleg, tijdens de exploitatie (gebruik, onderhoud, reparaties) en tijdens de verwijdering. De effecten tijdens de verwijderingsfase, die pas plaatsvindt na afloop van de technische levensduur, zijn niet groter of anders dan de effecten tijdens de aanleg- en gebruiksfase.²⁵ De verwijderingsfase is daarom niet apart beoordeeld. In vergunningen worden eventuele vereisten voor de verwijderingsfase opgenomen. Meer informatie over de wijze van aanleg, exploitatiefase en de verwijdering van Net op zee IJmuiden Ver Beta is te vinden in MER deel B, hoofdstuk 1.

Voor de aanleg van het platform en de kabels in de waterbodem worden verschillende onderzoeken ('surveys') uitgevoerd. Het gaat bijvoorbeeld om onderzoek naar de gesteldheid van de bodem, aanwezigheid van archeologische objecten en NGE (niet gesprongen explosieven). Een aantal

²³ Ondanks het feit dat het windenergiegebied IJmuiden Ver in 2012 is aangewezen, moet de aanwijzing van het noordelijke deel van dit windenergiegebied herbevestigd worden in het Programma Noordzee.

²⁴ <https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/hoogspanning/net-op-zee-ijmuiden-ver-gamma>

²⁵ Bijvoorbeeld voor de aanleg van de kabel op zee wordt gebaggerd, terwijl dit voor het verwijderen van de kabel niet wordt gedaan.

surveys is reeds uitgevoerd. De uitvoerende partijen zijn zelf verantwoordelijk voor het aanvragen van hun werkvergunningen. Eventuele milieueffecten van de surveys zijn dermate beperkt (bijvoorbeeld het varen van een schip en scannen van de bodem, boring) en treden zodanig verspreid in tijd en locatie op, dat deze opgaan in heersende scheepvaart en activiteiten op de Noordzee. Deze zijn daarom niet apart beoordeeld. Een uitzondering hierop vormt het seismisch onderzoek voor de aanleg van het platform; het onderwatergeluid en effecten daarvan, zijn wel meegenomen in het MER.

Het beoordelingskader voor MER fase 2 is hetzelfde als het MER fase 1. Inhoudelijk is het beoordelingskader hetzelfde, aanpassingen zijn redactioneel van aard. Het beoordelingskader is hierna toegelicht.

Beoordelingsschaal

De effecten van het platform, het tracé en de converterstationslocatie worden op basis van een plus en min-schaal per milieuaspect beoordeeld ten opzichte van de referentiesituatie. Hiervoor wordt de beoordelingsschaal gehanteerd zoals weergegeven in Tabel 2.1.

Tabel 2.1 Beoordelingsschaal

Score	Effect	Oordeel ten opzichte van de referentiesituatie
++	Zeer positief	Het voornemen leidt tot een sterk merkbare positieve verandering
+	Positief	Het voornemen leidt tot een merkbare positieve verandering
0/+	Licht positief	Het voornemen leidt tot een zeer kleine positieve verandering
0	Neutraal	Het voornemen onderscheidt zich niet van de referentiesituatie
0/-	Licht negatief	Het voornemen leidt tot een zeer kleine negatieve verandering
-	Negatief	Het voornemen leidt tot een merkbare negatieve verandering
--	Zeer negatief	Het voornemen leidt tot een sterk merkbare negatieve verandering

Uit MER fase 1 blijkt dat, met uitzondering van het aspect Landschap en cultuurhistorie, voor geen van de milieuaspecten er sprake is van een positieve verandering en daarmee positieve score (0/+, + en ++). Door natuurinclusief ontwerpen van het voornemen (op zee) kunnen er positieve effecten ontstaan voor natuur op zee. Ten opzichte van de negatieve effecten van de totale ingreep zijn de positieve effecten van natuurinclusief ontwerpen zo klein dat dit niet leidt tot een merkbare verbetering ten opzichte van de referentiesituatie (en dus niet leidt tot een positieve beoordeling).

2.4.2 Beoordelingskader op zee

In Tabel 2.2 is het beoordelingskader opgenomen voor de beoordeling van het platform en het VKA-tracé op zee. Er is per deelaspect een uitleg gegeven. Hierbij is aangegeven wat er wordt onderzocht en of dit om een tijdelijk (tijdens de aanlegfase) of permanent effect (tijdens de gebruiksfase) gaat. Ook is aangegeven of dit gaat om effecten van het voornemen (kabel en platform) op de omgeving of effecten vanuit de omgeving op de kabel en/of platform of een combinatie van deze twee. Voor het aspect Natuur op zee is ook het beoordelingskader uit paragraaf 2.4.3 van het milieuaspect Natuur op land van toepassing.

Tabel 2.2 Uitleg milieuaspecten beoordelingskader voor zee

	Deelaspect zee	Wat is milieueffect
Bodem en Water zee	Lengte tracé zeebodem (km)	De lengte geeft een indicatie over het gebied op de zeebodem dat tijdelijk verstoord wordt door de aanleg van de kabel
	Dynamiek zeebodem	Er wordt beschouwd op welk deel van het tracé bodemvormen aanwezig zijn die aanleiding kunnen zijn voor een grotere begraafdiepte van de kabels. Een grotere begraafdiepte betekent dat de bodem meer verstoord wordt Dit is een tijdelijk effect tijdens de aanlegfase (effecten kunnen wel langer doorwerken dan deze fase) en tijdens onderhoud (gebruiksfase)
	Aanwezigheid slibrijke afzettingen en veen	Daar waar sprake is van zeer slibrijke afzettingen en veen in de ondergrond is de kans op het optreden van vertroebeling in de waterkolom groter. Dit zorgt voor een effect op natuur. Tevens zorgen slibrijke afzettingen en veen dat de kabels niet genoeg hun warmte kwijt kunnen in de directe omgeving. In grote wateren is een mogelijkheid dat deze pakketten bij aanleg eerst worden vervangen door zand. Dit kan ertoe leiden dat er meer uitwisseling is van het zoute water met grondwater. Slibrijke afzettingen en veen kunnen om dezelfde reden een rol spelen bij verzilting rond de aanlandingspunten. Dit is een tijdelijk effect tijdens de aanlegfase (effecten kunnen wel langer doorwerken dan deze fase) en tijdens onderhoud (gebruiksfase)
	Dynamiek Voordelta	Binnen dit aspect wordt er beschouwd of er in de Voordelta sprake is van uitbouw in zeewaartse richting, of dat erosie plaatsvindt en de Voordelta landwaarts verplaatst. De kabels worden dusdanig diep aangelegd dat er geen blootspoeling optreedt of ander onderhoud nodig is. Echter, als de kabels toch (gedeeltelijk) open komen te liggen door erosie dan zullen deze opnieuw moeten worden ingegraven, waardoor de bodem opnieuw wordt verstoord. Indien de kabels over de loop van de tijd meer bedekt raken zal bij eventuele reparatiewerkzaamheden hier de bodem plaatselijk meer worden verstoord. Dit zorgt voor vertroebeling en geeft een effect op natuur. Dit is een tijdelijk effect tijdens de aanlegfase (effecten kunnen wel langer doorwerken dan deze fase) en tijdens reparatiewerkzaamheden (gebruiksfase)
Natuur zee	Wnb gebieds-bescherming	Binnen dit aspect wordt beschouwd of er tijdelijke en permanente effecten zijn op beschermde leefgebieden (habitats), oftewel Natura 2000-gebieden in de aanleg- en gebruiksfase. Effecten kunnen plaatsvinden door habitataantasting, verstoring (boven en onderwater), vertroebeling en sedimentatie en elektromagnetische velden
	Wnb soorten-bescherming	Binnen dit aspect wordt beschouwd of er tijdelijke en permanente effecten zijn op beschermde dier- en plantensoorten in de aanleg- en gebruiksfase. Effecten kunnen plaatsvinden door verstoring (boven en onderwater), vertroebeling en sedimentatie en elektromagnetische velden
	Kaderrichtlijn Mariene Strategie	Binnen dit aspect wordt beschouwd of er tijdelijke en permanente effecten zijn in de aanleg- en gebruiksfase op beschermde leefgebieden (habitats) vanuit de Kaderrichtlijn Mariene Strategie. Effecten kunnen plaatsvinden door habitataantasting, verstoring onderwater, vertroebeling en sedimentatie en elektromagnetische velden
	Kaderrichtlijn Water	Binnen dit aspect wordt beschouwd of er tijdelijke en permanente effecten zijn op beschermde leefgebieden (habitats) in de aanleg- en gebruiksfase vanuit de Kaderrichtlijn Water. Effecten kunnen plaatsvinden door habitataantasting, verstoring onderwater, vertroebeling en sedimentatie en elektromagnetische velden
Archeologie	Bekende waarden	Bekende archeologische waarden op zee zijn scheepswrakken, vliegtuigwrakken en obstructies (potentiële wrakken). Indien deze in de route van het kabeltracé liggen moet de kabelroute worden omgelegd, indien dit niet mogelijk is moeten bekende waarden worden verwijderd (permanent effect archeologie). Dit speelt vooral in de aanlegfase
	Verwachte waarden	Binnen dit aspect is een inschatting gemaakt van de kans dat de ingreep archeologisch relevante lagen (pleistocene landschap) bereikt. Het geeft de kans aan op permanente effecten op archeologisch relevante lagen. Dit speelt vooral in de aanlegfase
Ruimtegebruik en overige Gebruiksfuncties zee	Munitiestortgebieden en militaire activiteiten	De aanleg, het onderhoud en de verwijdering van de kabels op locaties waar militaire activiteiten plaatsvinden (zoals oefenterrein geschikt voor schietoefeningen) kunnen leiden tot een tijdelijk effect op deze gebruiksfunctie doordat er werkschepen worden ingezet in deze gebieden. Daarnaast kan er een effect zijn op de kabel als deze in of dicht bij een munitiestortgebied wordt gelegd. Hierbij is kans op ontploffingen door munitie. Dit speelt vooral in de aanlegfase en op het moment dat er onderhoud (gebruiksfase) plaatsvindt
	Baggerstort	De aanleg, het onderhoud (betreft eventuele reparatiewerkzaamheden) en de verwijdering van de kabels binnen baggerstortgebieden kunnen leiden tot een tijdelijk effect op deze gebruiksfunctie doordat er werkschepen worden ingezet in deze gebieden. Tijdens werkzaamheden aan de kabel kan er dan niet gestort worden. Baggerstort kan ook een tijdelijk en/of permanent effect hebben op de bereikbaarheid van de kabel door stortingen. Dit is een nadeel bij eventuele reparaties. Er kunnen ook permanente erosiegaten ontstaan waardoor de kabel bloot spoelt en er onderhoud moet plaatsvinden. Ook kan baggerstort effect hebben op de thermische eigenschappen van de kabel. Effecten van baggerstort op de kabel spelen vooral in de exploitatiefase en op het moment dat er werkzaamheden aan de kabel (gebruiksfase) plaatsvinden
	Delfstoffen (Aardwarmte, olie- en	Tijdens aanleg kunnen er tijdelijke effecten zijn als er wordt aangelegd in de buurt van een (verlaten) mijnbouwplatform. Schepen kunnen zorgen voor schade aan het platform en een verlaten put kan

Deelaspect zee	Wat is milieueffect
gaswinning)	beschadigd raken. Bestaande platforms hebben een veiligheidszone. Indien het kabeltracé binnen de veiligheidszone van een platform zou komen te liggen dan kan dit een permanent effect betekenen. Daarnaast kunnen er beperkingen ontstaan voor de locatiekeuze van nieuwe platforms. Er kan ook een effect zijn op de kabel door mijnbouwactiviteiten en doordat restanten van verlaten putten zorgen voor schade van materieel. Dit speelt vooral in de aanlegfase en op het moment dat er onderhoud (gebruiksfase) plaatsvindt
Visserij en aquacultuur	In verband met veiligheidszones rondom de aanlegschepen tijdens de aanleg van de kabelsystemen op zee kan er tijdelijk vermindering zijn van het areaal aan visgronden. Visserij en aquacultuur (kweken van o.a. vissen, mossels en zeewier) kunnen hinder ondervinden door zowel de aanleg (beroering van de bodem, vertroebeling) als tijdens gebruik (beroering en vertroebeling door onderhoud) van een kabelsysteem in de nabijheid. Dit speelt vooral in de aanlegfase en op het moment dat er onderhoud (gebruiksfase) plaatsvindt
Zand- en schelpenwinning	Rondom de kabel mag binnen 500 meter aan weerszijden geen zand worden gewonnen. De kabel legt dus permanent ruimtelijke beperkingen op binnen gebieden en zones die bedoeld zijn voor zandwinning. Dit is dus met name van toepassing op de gebruiksfase
Scheepvaart	Tijdens de aanleg en onderhoud (gebruiksfase) van de kabels is er een tijdelijke toename van scheepsbewegingen, deze extra bewegingen bestaan voornamelijk uit langzaam varende beperkt manoeuvreerbare schepen. Deze scheepsbewegingen kunnen het reguliere scheepvaartverkeer (tijdelijk) hinderen. Er is een permanent effect omdat schepen niet boven een kabel mogen ankeren
Niet gesprongen explosieven	Er kunnen effecten op de kabel plaatsvinden in geval het kabeltracé niet gesprongen explosieven (NGE) kruist. NGE moeten onderzocht en verwijderd worden, wat veel invloed heeft op de kabelaanleg en kosten
Kabels, leidingen en spoor- en weginfrastructuur	Bij het kruisen van andere kabels en leidingen zijn er tijdelijke effecten omdat er extra maatregelen moeten worden genomen (bijv. steenbestorting). Daarnaast is er een effect op de assets (eigendommen) van derden omdat onderhoud en evt. verwijdering van kabels en leidingen complexer wordt door de aanwezigheid van (meer) kruisingen. Ook kunnen er permanente effecten op andere kabels en leidingen ontstaan door elektrische en magnetische beïnvloeding
Windenergiegebieden	Een kabeltracé kan door het ruimtebeslag zorgen voor een verlies van ruimte voor toekomstige windenergiegebieden en/of zorgen voor versnippering van windenergiegebied(en). Dit is een permanent effect
Recreatie en toerisme	Er kunnen tijdelijke effecten optreden op recreatievaart, doordat er een veiligheidszone moet worden gehandhaafd rondom installatieschepen van de kabel. Dit is een tijdelijk effect tijdens de aanlegfase

2.4.3 Beoordelingskader land

In Tabel 2.3 is het beoordelingskader opgenomen zoals gebruikt bij het beoordelen van het VKA-tracé op land en de locatie van het converterstation. De tabel geeft per deelaspect een uitleg. Hierbij is aangegeven wat er wordt onderzocht, of dit gaat om tijdelijke effecten (tijdens de aanlegfase) of permanente effecten (tijdens de gebruiksfase) en of dit gaat om effecten van de kabel op de omgeving of effecten vanuit de omgeving op het VKA-tracé zelf.

Tabel 2.3 Uitleg milieuaspecten beoordelingskader op land

	Deelaspect Land	Wat is milieueffect
Bodem en Water	Verandering bodemsamenstelling	Het verstoren van de bodemopbouw bij ontgraving leidt tot verandering in bodemsamenstelling en daarmee een potentieel effect op de landgebruiksfuncties. Dit effect treedt mogelijk op tijdens de aanleg- en gebruiksfase. Het is een tijdelijk effect, dat ook permanent kan zijn in sommige bodemsamenstellingen (zoals veen)
	Verandering bodemkwaliteit	In de aanlegfase kunnen verontreinigingen in de bodem aangetroffen worden, die zowel risico's vormen voor de mensen betrokken bij de uitvoering als ook leiden tot milieuhygiënische risico's in de omgeving. Daarnaast leidt verspreiding van verontreiniging tot een verslechtering van de bodemkwaliteit in de omgeving. Het effect is tijdelijk omdat ten alle tijden maatregelen moeten worden genomen als het effect optreedt (saneren)
	Zetting	Binnen dit deelaspect wordt beschouwd of zetting optreedt door bemaling in de aanlegfase. De mate waarin zetting optreedt, wordt bepaald door de hoeveelheid verlaging van de waterspanning en de zettingsgevoeligheid van de bodem. Effecten als gevolg van zetting kunnen permanent zijn (maaiveldval en verzakking van bebouwing)
	Verandering grondwaterkwaliteit	Binnen dit deelaspect wordt beschouwd of slecht doorlatende lagen worden doorsneden. Vergraven of doorgraven van slecht doorlatende lagen leidt tot een effect op de grondwaterstroming, zowel op de hoeveelheid als ook de kwaliteit van het grondwater. Dit kan leiden tot tijdelijke en permanente effecten (verzilting). De effecten vinden plaats in de aanlegfase en de gebruiksfase
	Verandering grondwaterstand	Binnen dit deelaspect wordt beschouwd of grondwaterstanden en stromen worden beïnvloed door bemaling in de aanlegfase. Dit effect kan bestaan uit een mogelijk tijdelijk effect (afname groei /ontwikkeling vegetatie) of permanent effect (verdroging/sterfte vegetatie)
	Verandering oppervlaktewaterkwaliteit	Binnen dit deelaspect wordt gekeken naar omvang van de lozing van het grondwater (dat vrijkomt bij bemaling) ten opzichte van de gevoeligheid van het watersysteem en daarvan afhankelijke functies (bijv. landbouwkundige functies zoals beregening). Het is een tijdelijk effect tijdens de aanlegfase (wanneer bemaling plaatsvindt). Het effect kan echter ook een permanent karakter hebben als er bijv. ecologische functies worden aangetast door verandering van de waterkwaliteit
Natuur	Natura 2000- gebieden excl. bemesting/verzuring	Binnen dit deelaspect wordt beschouwd of er tijdelijke en permanente effecten zijn op beschermde leefgebieden (habitats), oftewel Natura 2000-gebieden in de aanleg- en gebruiksfase. Effecten kunnen plaatsvinden door verstoring (geluid, licht, visueel), mechanische effecten, verdroging, oppervlakteverlies en elektromagnetische velden. De meeste effecten vinden plaats tijdens de aanlegfase en zijn tijdelijk. Maar ook in de gebruiksfase kan er nog sprake zijn van permanente effecten (verstoring en elektromagnetische velden).
	Natura 2000-gebieden incl. bemesting/verzuring	Binnen dit deelaspect wordt gekeken naar effecten door bemesting en verzuring. Dit effect treedt op als gevolg van uitstoot van onder andere stikstof tijdens de aanlegfase. De uitstoot vindt tijdens de aanlegfase plaats en is tijdelijk. Effecten door de uitstoot en de depositie van stikstof kunnen permanent zijn
	Natuurnetwerk Nederland	Binnen dit deelaspect wordt beschouwd of er tijdelijke en permanente effecten zijn op Natuurnetwerk Nederland. Hierbij wordt gekeken of er een tijdelijk, dan wel permanent effect optreedt op kwalificerende waarden van een NNN beheertype
	Beschermde soorten	Binnen dit deelaspect wordt beschouwd of er tijdelijke en permanente effecten zijn op soorten die beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming
Landschap & Cultuurhistorie	Invloed op samenhang tussen specifieke elementen & hun context	Binnen dit deelaspect wordt gekeken of elementen met een historische en/of landschappelijke waarde worden aangetast. Het gaat om een effect dat plaatsvindt in de aanlegfase, maar dat een permanent karakter heeft
	Invloed op de gebiedskarakteristiek	Binnen dit deelaspect wordt gekeken of er een sterk contrast is tussen het converterstation en het karakter van het landschap. De gebiedskarakteristiek wordt bepaald door de aard, verschijningsvorm en betekenis van een gebied. Het gaat om een permanent effect in de gebruiksfase
	Invloed op zichtbaarheid en beleving	Dit deelaspect beschrijft de invloed op de zichtbare kenmerken van het landschap, zoals ervaren door de gebruiker in de omgeving. Het gaat om een permanent effect in de gebruiksfase
Archeologie	Bekende waarden	Bekende waarden op land zijn terreinen die op de Archeologische Monumentenkaart (AMK) zijn weergegeven. Indien deze in de route van het kabeltracé liggen moet de kabelroute worden omgelegd, of als dit niet mogelijk is worden ze verwijderd (permanent effect archeologie)). Dit speelt vooral in de aanlegfase
	Verwachte waarden	Binnen dit aspect is een inschatting gemaakt van de kans dat de ingreep archeologische waarden bereikt. Het geeft de kans aan op permanente effecten op archeologisch relevante lagen. Dit speelt vooral in de aanlegfase

	Deelaspect Land	Wat is milieueffect
Ruimtegebruik en overige Gebruiksfuncties	Olie-, gaswinning en aardwarmte	Tijdens aanleg kunnen er tijdelijke effecten zijn als er wordt aangelegd in de buurt van een (verlaten) productielocatie. Graafwerkzaamheden kunnen zorgen voor schade aan een productielocatie en verlaten putten. Er kunnen permanente effecten zijn doordat de kabel ruimtelijke beperkingen veroorzaakt voor de locatiekeuze van nieuwe productielocaties. Er kan ook een effect zijn op de kabel door mijnbouwactiviteiten en doordat restanten van verlaten putten zorgen voor schade van materieel. Dit speelt vooral in de aanlegfase en op het moment dat er onderhoud (gebruiksfase) plaatsvindt
	Primaire waterkering	Binnen dit deelaspect wordt gekeken naar de hoeveelheid primaire waterkeringen die moet worden gekruist, en de complexiteit van de kruisingen. Ook wordt gekeken naar ligging binnen beschermingszones. De kruisingen en de ligging kunnen zorgen voor permanente effecten. Het gaat zowel om tijdelijke effecten op de kabel (complexere en dus duurdere aanleg) als permanente effecten voor de waterkeringen
	Niet gesprongen explosieven	Er kunnen effecten op de kabel plaatsvinden in geval het kabeltracé niet gesprongen explosieven (NGE) kruist. NGE moeten onderzocht en verwijderd worden, wat veel invloed heeft op de kabelaanleg en kosten
	Kabels en leidingen	Binnen dit deelaspect wordt gekeken naar de hoeveelheid en de aard van kabels en leidingen die moeten worden gekruist en de mate van beïnvloeding van andere kabels en leidingen. De kruisingen leiden niet tot effecten op deze kabels en leidingen, maar zijn vooral van invloed op (aanleg)techniek en kosten en onderhoud. Hoe minder kruisingen hoe lager de kosten, hoe lager het risico op schade op andere kabels en leidingen en hoe minder er afstemming hoeft plaats te vinden met de kabel- en leidingeigenaren. Beïnvloeding kan mogelijk wel plaatsvinden op andere kabels en leidingen. Deze invloed is permanent in de gebruiksfase
	Invloed op ruimtelijke functies	Binnen dit deelaspect wordt gekeken naar kruising van ruimtelijke functies, kruising van infrastructuur en secundaire waterkeringen, beïnvloeding van spoorwegen en secundaire waterkeringen, kruising van landbouwareaal, en effect op de kabel door risicovolle inrichtingen en overstroming. De meeste deelcriteria binnen dit deelaspect gaan over permanente effecten van de kabel op ruimtelijke functies in de gebruiksfase. De deelcriteria risicovolle inrichtingen en overstromingsrisico gaan over permanente effecten op de kabel zelf
	Invloed op leefomgeving	Binnen dit deelaspect wordt gekeken naar geluidhinder, magneetvelden, trillingen, verkeersbewegingen. Geluidhinder speelt in de aanleg- en gebruiksfase. Trillingen en verkeersbewegingen zijn alleen van toepassing in de aanlegfase, en zijn tijdelijk. Magneetvelden zijn in de gebruiksfase aanwezig
	Recreatie en toerisme	Binnen dit deelaspect wordt gekeken naar invloed op recreatieve en toeristische functies. Deze effecten kunnen tijdelijk zijn (geluid en zicht op werkzaamheden in aanlegfase), maar ook permanent (geluid, zicht op converterstation)

2.4.4 Effecten door het VKA en op het VKA

De meeste deelaspecten die zijn weergegeven in 2.4.2 en 2.4.3 beschouwen effecten van het VKA (platform, kabeltracé en het converterstation) op de omgeving. Voor een aantal deelaspecten geldt dat het (deels) gaat om effecten vanuit de omgeving op het VKA (op het kabeltracé).

Het deelaspect 'niet gesprongen explosieven' beschrijft bijvoorbeeld het effect van buitenaf (explosieven) op het VKA. Ook is er een aantal deelaspecten die zowel het effect van het VKA op de omgeving beschrijven, als het effect van de omgeving op het VKA. Een voorbeeld hiervan is het deelaspect 'munitiestortgebieden en militaire activiteiten'. Er is een effect door het VKA omdat activiteiten in bijvoorbeeld militaire oefengebieden tijdelijk niet mogelijk zijn. Daarnaast is er ook een effect op het VKA omdat er een risico is dat de kabel beschadigd raakt bij militaire activiteiten.

De deelaspecten waarbij (gedeeltelijk) sprake is van effecten door de omgeving op het VKA zijn:

- Op zee
 - Bodem en Water op zee: dynamiek zeebodem, aanwezigheid slibrijke afzettingen en veen en dynamiek Voordelta;
 - Ruimtegebruik en overige Gebruiksfuncties op zee: munitiestortgebieden en militaire activiteiten, delfstoffen (aardwarmte, olie- en gaswinning), kabels en leidingen.

- Op land:
 - Bodem en Water op land: verandering bodemkwaliteit;
 - Leefomgeving, Ruimtegebruik en overige Gebruiksfuncties op land: olie-, gaswinning en aardwarmte, primaire waterkering, kabels en leidingen en invloed op ruimtelijke functies.

Het deelaspect 'niet gesprongen explosieven' beschrijft enkel een effect door de omgeving op het VKA.

3 Conclusies MER fase 2

De volgende paragrafen geven de belangrijkste conclusies voor het platform (paragraaf 3.1), het VKA-tracé op zee (paragraaf 3.2), VKA-tracé op land (paragraaf 3.3) en het converterstation (paragraaf 3.4). De effectbeoordeling is ten opzichte van de referentiesituatie. De referentiesituatie is de huidige situatie plus autonome ontwikkelingen (op zichzelf staande ontwikkelingen die een verandering hetzelfde gebied tot gevolg hebben, en waarover al een besluit is genomen, bijvoorbeeld ruimtelijk plan vastgesteld of vergunning verleend dan wel over de uitvoering ervan voldoende zekerheid bestaat).

De conclusietabellen bevatten een beoordeling zonder en met mitigerende maatregelen. Voor de beoordeling met mitigerende maatregelen is er alleen een beoordeling opgenomen als er ook mitigerende maatregelen mogelijk en/of nodig zijn én het effect van de betreffende maatregel(en) tot uiting in de beoordeling (de score) komt. De (deel)aspecten waarvoor dit niet het geval is zijn met een grijze kleur en n.v.t. (niet van toepassing) aangeduid.

Voor een uitgebreidere toelichting op de totstandkoming van de effectbeoordeling en de wijze van beoordeling (toekennen 'scores') wordt verwezen naar verschillende hoofdstukken per milieuaspect in deel B van het MER fase 2.

3.1 Conclusies platform

3.1.1 Conclusietabel platform

Deze paragraaf bevat de belangrijkste conclusies van de effectbeoordeling van het platform op zee. Eerst is een samenvattende tabel opgenomen en daaronder volgt de toelichting van de milieueffecten en mitigerende maatregelen.

Voor het platform zijn twee verschillende fundatiemethoden onderzocht:

- een jacket waarbij heipalen circa 60 meter de bodem in worden geheid;
- suction buckets die zonder heiwerkzaamheden het platform aan de zeebodem verankeren.

Meer informatie over deze fundatiemethoden is te vinden in hoofdstuk 1 van deel B van MER fase 2.

Tabel 3.1 Beoordeling Platform

Aspect	Beoordeling <u>zonder</u> mitigerende maatregelen		Beoordeling <u>inclusief</u> mitigerende maatregelen*	
	Platform – Heipalen	Platform – Suction buckets	Platform – Heipalen	Platform – Suction buckets
Bodem en water op zee				
Oppervlakte Noordzeebodem (ha)	1,5 ha	1,5 ha	1,5 ha	1,5 ha
Lokale verstoring en verandering van de zeebodem	0/-	0/-	n.v.t.	n.v.t.
Natuur op zee				
Wnb-gebiedsbescherming				
Habitataantasting	0	0	n.v.t.	n.v.t.
Verstoring – boven water	0	0	n.v.t.	n.v.t.
Verstoring – onder water	-	0	0/-	n.v.t.
Wnb- soortenbescherming				
Habitataantasting	0	0	n.v.t.	n.v.t.
Verstoring – boven water	0/-	0/-	n.v.t.	n.v.t.
Verstoring – onder water	-	0/-	0/-	n.v.t.
KRM (Kaderrichtlijn Mariene Strategie)				
Habitataantasting	0/-	0/-	n.v.t.	n.v.t.
Verstoring – boven water	0/-	0/-	n.v.t.	n.v.t.
Verstoring – onder water	-	0/-	0/-	n.v.t.
KRW (Kaderrichtlijn Water)				
Habitataantasting	0	0	n.v.t.	n.v.t.
Verstoring – onder water	0	0	n.v.t.	n.v.t.
Archeologie				
Bekende waarden	0	0	n.v.t.	n.v.t.
Verwachte waarden	0	0	n.v.t.	n.v.t.
Ruimtegebruik en overige gebruiksfunctie				
Olie- en gaswinning	0	0	n.v.t.	n.v.t.
Scheepvaart	0	0	n.v.t.	n.v.t.
Niet gesprongen explosieven (NGE)	0	0	n.v.t.	n.v.t.
Kabels en leidingen	0	0	n.v.t.	n.v.t.

*er is alleen een beoordeling opgenomen indien mitigerende maatregelen mogelijk zijn én het effect van deze maatregel(en) in de beoordeling tot uiting komt.

3.1.2 Toelichting effectbeoordeling platform en mitigerende maatregelen

Bodem en water op zee

De uitgebreidere toelichting op de totstandkoming van de effectbeoordeling en de wijze van beoordeling (toekennen scores) is te vinden in hoofdstuk 2 van deel B van het MER fase 2. Hierna volgen de belangrijkste conclusies.

De oppervlakte van het platform Net op zee IJmuiden Ver Beta bedraagt circa 80 m x 110 m boven het water. Rondom het platform zullen bodem beschermende maatregelen worden genomen, deze bestaat (in de worst-case) uit een grindlaag en daarop stenen tot aan circa 20 m rondom de fundering van het platform. Het verstoorde oppervlakte is voor beide fundatiemethoden, jacket en suction buckets, gelijk en is circa 1,5 ha. Het aanbrengen van de funderingen voor het platform, met inbegrip van de bestorting van de zeebodem voor erosiebescherming, leidt tot een permanente verstoring van de zeebodem. De locatie van het platform is zo gekozen dat er weinig zandgolven aanwezig zijn, dit beperkt de lokale verstoring. Omdat de fundering boven de bodem uitsteekt gaat het om een permanente verstoring.

Door de locatie van het platform en de beperkte omvang van het verstoorde oppervlakte (1,5 ha van de Noordzee), is voor beide fundatiemethoden het effect als licht negatief (0/-) beoordeeld.

Mitigerende maatregelen

Er zijn geen mitigerende maatregelen mogelijk om het effect van het platform op de zeebodem verder te beperken.

Natuur op zee

De uitgebreidere toelichting op de totstandkoming van de effectbeoordeling en de wijze van beoordeling (toekennen scores) is te vinden in hoofdstuk 4 van deel B van het MER fase 2. Hierna volgen de belangrijkste conclusies.

Tijdens de aanleg van het platform is mogelijk sprake van habitataantasting, verstoring bovenwater en verstoring onderwater. Ook in de gebruiksfase treedt, zowel onder als bovenwater, mogelijk verstoring op. Effecten op natuur zijn hierna beschreven voor Natura 2000 (Wnb-gebiedsbescherming), beschermde soorten (Wnb-soortenbescherming), Kaderrichtlijn Mariene Strategie (KRM) en Kaderrichtlijn Water (KRW).

Het bouwen van het platform leidt tot **habitataantasting** op zeer beperkte lokale schaal op de plek waar het platform op de zeebodem wordt verankerd en waar de *scour protection* (materiaal voor bescherming tegen erosie) wordt gestort. Hierdoor verandert het habitat van een zanderige platte bodem in hard substraat. Habitataantasting beïnvloedt de KRM-descriptoren 'biodiversiteit', 'voedselketens', 'hydrografische eigenschappen' en 'integriteit waterbodem'. Het gaat echter om een dusdanig klein oppervlakte, dat het voor KRM (Kaderrichtlijn Mariene Strategie) een kleine negatieve verandering betreft (0/-). Er is voor dit aspect geen verschil tussen de fundatiemethoden jacket en suction buckets.

Het platform wordt licht negatief (0/-) beoordeeld op het aspect **bovenwaterverstoring** voor Wnb-soortenbescherming en KRM, omdat er sprake is van enige mate van verstoring tijdens de aanleg. De vorming van langdurige of permanente barrières als gevolg van bovenwaterverstoring is uitgesloten. Er is voor dit aspect geen verschil tussen de fundatiemethoden jacket en suction buckets.

Het platform wordt negatief (-) beoordeeld op het aspect **onderwaterverstoring** voor Wnb-gebiedsbescherming, Wnb-soortenbescherming en KRM. De verstoringsscontour van impulsgeluid door heiwerkzaamheden ligt buiten bereik van Natura 2000-gebied Bruine Bank. Bij de realisatie van het platform wordt binnen het aantal in het Kader Ecologie en Cumulatie²⁶ (KEC) toegewezen bruinvisverstoringdagen gebleven, maar overschrijding van de geluidsnorm kan niet worden uitgesloten. Daarom is onderwaterverstoring voor Wnb-gebiedsbescherming negatief (-) beoordeeld. Ook Wnb-soortenbescherming en KRM zijn negatief (-) beoordeeld omdat overschrijding van de geluidsnorm niet kan worden uitgesloten.

Bij de fundatiemethode suction buckets hoeft niet geheid te worden en zal daardoor het effect van impulsgeluid op zeezoogdieren en vissen wegvallen. De beoordeling voor suction buckets is daarom alleen gebaseerd op het continu geluid. Continu geluid verstoort een relatief klein areaal van het NCP. Mogelijk vermijden zeezoogdieren of trekvisser de aanlegschepen en/of het platform in de

²⁶ In het KEC gaat de aandacht uit naar mogelijke cumulatieve effecten op de populaties van te beschermen soorten gedurende de bouw en exploitatie van de windparken op zee tot 2030. Ook de heiwerkzaamheden en surveys voor de aanleg van de net op zee projecten zijn onderdeel van het KEC. Meer informatie over het KEC is te vinden op: <https://www.noordzeeloket.nl/functies-gebruik/windenergie/ecologie/cumulatie/kader-ecologie/>

aanlegfase. Het effect is daarom voor het platform met de fundatiemethode suction buckets beoordeeld als licht negatief (0/-) voor de Wnb-soortenbescherming en KRM.

Mitigerende maatregelen

Om te waarborgen dat bruinvissen en zeehonden kunnen vluchten voor het heigeluid, moet een ADD (*acoustic deterrent device*) gedurende de heiwerkzaamheden worden toegepast. Daarnaast is bij heiwerkzaamheden de toepassing van een slow start (toenemende frequentie heien) en soft start (toenemende hei-energie) nodig. Wanneer de keuze voor de platformbouwers en het ontwerp bekend is moeten project specifieke berekeningen van het onderwatergeluid worden uitgevoerd, en getoetst aan de maximale geluidsnorm. Op basis hiervan moeten mogelijk extra mitigerende maatregelen worden toegepast. Tijdens de uitvoering wordt de daadwerkelijke geluidsbelasting gemeten en gemonitord. De berekeningen en getroffen maatregelen worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol.

Daarnaast moet in het verlichtingsplan worden opgenomen dat de verlichtingssterkte vanaf 150 meter van de verlichtingsbron onder de 0,1 lux blijft en verlichting naar binnen is gericht en naar buiten toe wordt afgeschermd.

Het toepassen van deze mitigerende maatregelen zorgt ervoor dat het platform met fundatiemethode heien voor onderwatergeluid in de effectbeoordeling verandert van negatief (-) naar licht negatief (0/-) voor Wnb-gebiedsbescherming, Wnb-soortenbescherming en KRM.

Archeologie op zee

De uitgebreidere toelichting op de totstandkoming van de effectbeoordeling en de wijze van beoordeling (toekennen scores) is te vinden in hoofdstuk 7 van deel B van het MER fase 2. Hierna volgen de belangrijkste conclusies.

Het platform heeft geen effect op zowel het deelaspect bekende archeologische waarden als op het deelaspect verwachte archeologische waarden. Binnen het zoekgebied voor de platformlocatie zijn geen bekende scheepswrakken van archeologische waarde of vliegtuigwrakken aanwezig. Het platform ligt geheel in een zone met een lage verwachting op archeologie. Het effect voor beide fundatiemethoden is daarom neutraal (0) beoordeeld.

Mitigerende maatregelen

Er worden geen effecten op archeologie verwacht, mitigerende maatregelen zijn niet aan de orde.

Ruimtegebruik en overige gebruiksfuncties op zee

De uitgebreidere toelichting op de totstandkoming van de effectbeoordeling en de wijze van beoordeling (toekennen scores) is te vinden in hoofdstuk 8 van deel B van het MER fase 2. Hierna volgen de belangrijkste conclusies.

De locatie van het platform heeft geen effect op de deelaspecten olie- en gaswinning, scheepvaart, NGE en kabels en leidingen; de beoordeling is daarom neutraal (0). Er is voor dit aspect geen verschil tussen de fundatiemethoden jacket en suction buckets.

De locatie van het platform Net op zee IJmuiden Ver Beta ligt niet in een gebied met exploratie- of winningsvergunning voor koolwaterstoffen. Ook zijn geen actieve mijnbouwplatforms in de directe omgeving en er is geen overlap met (actieve) gasvelden. Uit een UXO-DAS survey volgt dat het risico van NGE geneutraliseerd is voor de platformlocatie. Er vindt geen hinder plaats voor scheepvaart bij

de installatie van het platform en er is een zeer laag risico op aanvaren en aandrijven tijdens de exploitatiefase. Dit betekent voor alle deelaspecten een neutrale (0) beoordeling.

Mitigerende maatregelen

Er worden geen effecten op ruimtegebruik en overige gebruiksfuncties op zee verwacht, mitigerende maatregelen zijn niet aan de orde.

3.2 Conclusies beoordeling VKA-tracé op zee

3.2.1 Conclusietabel beoordeling VKA-tracé op zee

In deze paragraaf staan de belangrijkste conclusies van de effectbeoordeling van de 525kV-gelijkstroomkabels op zee. Eerst is een tabel opgenomen en daarna volgt de toelichting van milieueffecten en mitigerende maatregelen.

Voor het VKA-tracé zijn zowel de (1x4)-kabelconfiguratie als (2x2)-kabelconfiguratie beoordeeld. Het VKA-tracé en de corridorbreedte zijn voor beide kabelconfiguraties gelijk. Eventuele verschillen in de beoordeling worden belicht.

Tabel 3.2 Beoordeling VKA-tracé Net op zee IJmuiden Ver Beta

Aspect	525kV-gelijkstroomkabels op zee			
	zonder mitigerende maatregelen		inclusief mitigerende maatregelen*	
Bodem en Water Zee	(1x4)- kabelconfiguratie	(2x2)- kabelconfiguratie	(1x4)- kabelconfiguratie	(2x2)- kabelconfiguratie
Lengte VKA-tracé zeebodem (km)	146 km	146 km	146 km	146 km
Dynamiek zeebodem	--	--	n.v.t.	n.v.t.
Aanwezigheid slibrijke afzettingen en veen	-(km 0-75)	-(km 0-75)	0/- (km 0-75)	0/- (km 0-75)
	kennisleemte km 75-146		kennisleemte km 75-146	
Dynamiek Voordelta	-	-	n.v.t.	n.v.t.
Natuur op zee				
Wnb-gebiedsbescherming				
Habitataantasting	0/-	0/-	n.v.t.	n.v.t.
Verstoring – boven water	--	--	0/-	0/-
Verstoring – onder water	0/-	0/-	n.v.t.	n.v.t.
Vertroebeling	0/-	0/-	n.v.t.	n.v.t.
Sedimentatie	0/-	0/-	n.v.t.	n.v.t.
Elektromagnetische velden	0/-	0/-	n.v.t.	n.v.t.
Wnb- soortenbescherming				
Habitataantasting	-	-	0/-	0/-
Verstoring – boven water	--	--	0/-	0/-
Verstoring – onder water	-	-	0/-	0/-
Vertroebeling	0/-	0/-	n.v.t.	n.v.t.
Sedimentatie	0/-	0/-	n.v.t.	n.v.t.
Elektromagnetische velden	0/-	0/-	n.v.t.	n.v.t.
KRM (Kaderrichtlijn Mariene Strategie)				
Habitataantasting	0/-	0/-	n.v.t.	n.v.t.
Verstoring – boven water	-	-	0/-	0/-
Verstoring – onder water	0/-	0/-	n.v.t.	n.v.t.
Vertroebeling	0/-	0/-	n.v.t.	n.v.t.
Sedimentatie	0/-	0/-	n.v.t.	n.v.t.
Elektromagnetische velden	0/-	-	n.v.t.	n.v.t.
KRW (Kaderrichtlijn Water)				
Habitataantasting	0/-	0/-	n.v.t.	n.v.t.
Verstoring – onder water	0	0	n.v.t.	n.v.t.
Vertroebeling	0/-	0/-	n.v.t.	n.v.t.
Sedimentatie	0/-	0/-	n.v.t.	n.v.t.
Elektromagnetische velden	0/-	-	n.v.t.	n.v.t.

Aspect	525kV-gelijkstroomkabels op zee			
	zonder mitigerende maatregelen		inclusief mitigerende maatregelen*	
	(1x4)- kabelconfiguratie	(2x2)- kabelconfiguratie	(1x4)- kabelconfiguratie	(2x2)- kabelconfiguratie
Archeologie op zee				
Bekende waarden	0	0	n.v.t.	n.v.t.
Verwachte waarden	0/-	0/-	n.v.t.	n.v.t.
Ruimtegebruik en overige gebruiksfuncties				
Munitiestort en militaire activiteit	0/-	0/-	n.v.t.	n.v.t.
Baggerstort	0	0	n.v.t.	n.v.t.
Olie- en gaswinning	0	0	n.v.t.	n.v.t.
Visserij en aquacultuur	0	0	n.v.t.	n.v.t.
Zand- en schelpenwinning	0/-	0/-	n.v.t.	n.v.t.
Scheepvaart	-	-	n.v.t.	n.v.t.
Niet Gesprongen Explosieven	-	-	n.v.t.	n.v.t.
Kabels en leidingen	-	-	n.v.t.	n.v.t.
Windenergiegebieden op zee	0	0	n.v.t.	n.v.t.
Recreatie en toerisme	0	0	n.v.t.	n.v.t.

*er is alleen een beoordeling opgenomen indien mitigerende maatregelen mogelijk zijn én het effect van deze maatregel(en) tot uiting in de beoordeling komt

3.2.2 Toelichting effectbeoordeling VKA-tracé op zee en mitigerende maatregelen

Bodem en water op zee

De uitgebreidere toelichting op de totstandkoming van de effectbeoordeling en de wijze van beoordeling (toekennen scores) is te vinden in hoofdstuk 2 van deel B van het MER fase 2. Hierna volgen de belangrijkste conclusies.

De lengte van het VKA-tracé op zee is 146 km, waarvan 133 km offshore en 13 km nearshore.²⁷ De dynamiek van de zeebodem is de lokale variatie die optreedt doordat bodemvormen - zoals ribbels en zandgolven - over de zeebodem bewegen. Voor de aanleg van kabels worden zandgolven en megaribbels afgevlakt. De aanleg van een kabeltracé in gebied met dynamische bodemvormen leidt daarom tot een grotere verstoring van de bodem, dan in gebied zonder dynamische bodemvormen. Ongeveer de helft het VKA-tracé op zee ligt in gebied met dynamische bodemvormen. Op zee komen op zo'n 40 km van elkaar moflocaties te liggen, wat betekent dat er drie moflocaties nodig zijn voor het VKA-tracé, dit geeft een kleine additionele verstoring van de zeebodem. Het is niet mogelijk om het VKA-tracé geheel buiten dynamisch gebied te leggen. Dit is als zeer negatief (--) beoordeeld.

De aanwezigheid van zeer slibrijke afzettingen of veen in de ondergrond (ook wel stoorlagen genoemd) vergoot de kans op het optreden van vertroebeling in de waterkolom en daarmee ook sedimentatie op de zeebodem. Uit de beschikbare gegevens volgt dat de totale lengte waar zich dergelijke stoorlagen bevinden beperkt is tot een range van 10 tot 20 km, geconcentreerd in het gebied tussen 20 en 50 km vanaf de kust. Het deelcriterium 'aanwezigheid van slibrijke afzettingen en veen' is negatief (-) beoordeeld. Offshore zijn er minder gegevens beschikbaar van de ondergrond en zal waterbodemonderzoek worden uitgevoerd om deze leemte in kennis te dichten.

Het VKA-tracé voor Net op zee IJmuiden Ver Beta gaat via de Voordelta naar de Maasvlakte. De Voordelta is ruwweg het gebied langs de kust vanaf de Westerschelde-monding tot aan de Nieuwe-

²⁷ Offshore is de aanduiding voor het gebied met waterdieptes van meer dan 10 tot 20 meter. Het gedeelte op zee met een waterdiepte van minder dan 10 meter wordt aangeduid met nearshore.

Waterweg. Het gebied wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van een gevarieerd en dynamisch milieu van kustwateren, intergetijdengebied (zandplaten en slikken) en stranden, die een relatief beschutte overgangszone vormen tussen de (voormalige) estuaria (ofwel de grote wateren) en de volle zee. De bodem van de Voordelta verandert nog steeds. Bij de Maasvlakte neemt de bodemhoogte dicht bij de aanlanding toe. Door de afdamming van het Haringvliet is de buitendelta van het Haringvliet in grootte afgenomen. Doordat als gevolg van het Kierbesluit de Haringvlietssluisen vanaf 2018 bij vloed op een kier worden gezet (de opening van de kier varieert, dit is afhankelijk van de rivierafvoer) kan de dynamiek beperkt toe nemen. Het deelaspect Dynamiek Voordelta is negatief (-) beoordeeld.

Verskil beoordeling tussen (1x4)-kabelconfiguratie en (2x2)-kabelconfiguratie

Tussen de effecten op bodem en water van de (1x4)-kabelconfiguratie en (2x2)-kabelconfiguratie zitten geen verschillen; de beoordeling is gelijk.

Mitigerende maatregelen

Mitigerende maatregelen om effecten te verminderen zijn beperkt tot het zoveel als mogelijkheden aanleggen van moflocaties²⁸ in niet te dynamische delen. Dit leidt echter niet tot een verandering in de effectbeoordeling voor de deelaspecten dynamiek van de zeebodem.

Het vermijden van slibrijke afzettingen of veen in de ondergrond beperkt de effecten, dit geldt voor zowel het VKA-tracé als voor de moflocaties. Dit kan mogelijk in een latere fase wanneer er meer bekend is over de precieze ligging van stoorlagen. Het toepassen van deze maatregelen leidt tot een verandering in de effectbeoordeling van negatief (-) naar licht negatief (0/-) voor het deelaspect aanwezigheid slibrijke afzettingen en veen.

Voor de dynamiek van de Voordelta zijn geen mitigerende maatregelen.

Natuur op zee

De uitgebreidere toelichting op de totstandkoming van de effectbeoordeling en de wijze van beoordeling (toekennen scores) is te vinden in hoofdstuk 4 van deel B van het MER fase 2. Hierna volgen de belangrijkste conclusies.

Effecten van het VKA-tracé op zee treden vooral op door werkzaamheden tijdens de aanlegfase, er is mogelijk sprake van habitataantasting, verstoring bovenwater en verstoring onderwater, vertroebeling en sedimentatie. Het magneetveld is alleen voor de gebruiksfase relevant. Effecten op natuur zijn hierna beschreven voor Natura 2000 (Wnb- gebiedsbescherming), beschermde soorten (Wnb-soortenbescherming), Kaderrichtlijn Mariene Strategie (KRM) en Kaderrichtlijn Water (KRW).

De 525kV-gelijkstroomkabels worden voor **habitataantasting** voor deelaspect Wnb- gebiedsbescherming licht negatief (0/-) beoordeeld. Het VKA-tracé loopt door Natura 2000-gebied Voordelta. Hier wordt een beperkt deel van twee habitattypen aangetast. Daarnaast wordt gedeeltelijk een bodembeschermingsgebied gekruist. Het deelaspect Wnb-soortenbescherming wordt negatief (-) beoordeeld omdat niet kan worden uitgesloten dat het VKA-tracé zich (deels) bevindt in geschikt gebied voor de zandkokerwormriffen. Het deelaspect KRW wordt licht negatief

²⁸ De kabel op zee is te lang om in één stuk te vervoeren, daarom wordt het tracé in delen aangelegd. De plekken waar de kabels aan elkaar worden verbonden heten moflocaties. Iedere 40 tot 60 km van het tracé is er een moflocatie. De exacte plaats van de moflocaties is nog niet bekend; hier kan dus nog mee geschoven worden.

(0/-) beoordeeld door lokale, tijdelijke habitataantasting. Het VKA-tracé loopt door KRW-lichaam Noordelijke Deltakust. Hier kan aantasting plaatsvinden van <0,2% van het areaal. Het deelaspect KRW wordt daarom licht negatief (0/-) beoordeeld.

De effecten van **bovenwater verstoring** door de 525kV-gelijkstroomkabels op zee zijn beoordeeld als zeer negatief (--) voor Wnb-gebiedsbescherming, negatief (-) voor Wnb-soortenbescherming en negatief (-) voor KRM. Dit komt doordat bij aanleg in bepaalde perioden verstoring van zogende zeehonden en ruiende bergeenden tijdens de aanlegfase van het VKA-tracé nabij de Hinderplaat en de aanlandingslocatie (Natura 2000-gebied Voordelta) niet kan worden uitgesloten. Voor zeehonden gaat het om het zoog- en verharingsseizoen en voor bergeenden om de ruiperiode.

Tijdens de werkzaamheden voor de 525kV-gelijkstroomkabels op zee kan er verstoring door **continu onderwatergeluid** optreden en verstoring door impulsgeluid ten gevolge van de gedetailleerde geofysische surveys. Voor Wnb-gebiedsbescherming geldt een licht negatieve (0/-) beoordeling. Voor het uitvoeren van geofysische surveys geldt dat de aanleg binnen de in het KEC opgenomen ruimte blijft. Voor Wnb-soortenbescherming geldt voor het uitvoeren van geofysische surveys dat verstoring van een individu niet kan worden uitgesloten, het effect is daarom beoordeeld als negatief (-). Voor KRM is de continue verstoring tijdelijk van aard, vindt plaats op een klein deel van het Nederlands deel van het continentaal plat (NCP), en is niet op een niveau of een locatie dat zeezoogdieren, trekvisen of andere organismen hier schade van ondervinden. Hierdoor ontstaan er geen effecten op de GES (Good Environmental Status). Door afwijking van de referentiesituatie zijn de effecten beoordeeld als licht negatief (0/-).

Effecten van **vertroebeling** op Wnb-gebiedsbescherming, Wnb-soortenbescherming, KRM en KRW zijn licht negatief (0/-) beoordeeld. Effecten afkomstig door de werkzaamheden treden op in Natura 2000-gebieden Voordelta en Bruine Bank. Er is beperkte invloed op primaire productie, visen en zichtjagende vogels. Daarnaast is er ook voldoende alternatief foerageergebied beschikbaar waardoor negatieve effecten zijn uitgesloten. Voor Wnb-soortenbescherming is er een tijdelijk effect op zichtjagende vissoorten, er is echter voldoende onverstord areaal beschikbaar. Voor KRM is de verstoring niet op een niveau of een locatie dat trekvisen, vogels, bentische organismen (alle organismen die leven op de waterbodem) of de primaire productie hier schade van ondervinden. Hierdoor ontstaan er geen effecten op de GES. Vertroebeling treedt op in de KRW-lichamen Noordelijke Deltakust, Zeeuwse kust en Hollandse kust. Daarnaast zijn er mogelijk uitstralingseffecten op biologisch kwaliteitselement 'vis' van KRW-lichaam Haringvliet-west. Effecten op trekvisen als gevolg van migratieblokkade zijn echter uitgesloten.

Sedimentatie boven de grenswaarde reikt niet tot de Bruine Bank voor Wnb-gebiedsbescherming. In de Voordelta wordt deze grenswaarde alleen op een gebied van 3 hectare zeer dicht op de kustlijn overschreden, maar in het zeer kleine beïnvloede areaal zijn ecologische effecten uitgesloten. Dit betekent een licht negatieve (0/-) beoordeling voor Wnb-gebiedsbescherming. De negatieve effecten voor KRM van sedimentatie op het NCP vallen grotendeels weg bij die van habitataantasting en zullen niet merkbaar zijn op systeemniveau (licht negatieve beoordeling, 0/-). Overschrijding van de sedimentatie grenswaarde treedt alleen op in het KRW-waterlichaam Noordelijke Deltakust. De negatieve effecten van sedimentatie zijn niet merkbaar op systeemniveau. Het effect voor KRW is daarom licht negatief (0/-).

Voor Wnb-gebiedsbescherming ondervinden bruinvissen van de Voordelta en trekvisen die **elektromagnetische velden** kunnen waarnemen geen barrière. Het elektromagnetisch veld reikt niet

tot Natura 2000-gebied Bruine Bank. Dit betekent een licht negatieve (0/-) beoordeling. Ook voor Wnb-soortenbescherming is er geen barrièrewerking wat een licht negatieve (0/-) beoordeling betekent. Voor KRM kan de descriptor 'biodiversiteit' en 'toevoer van energie' worden aangetast door barrièrewerking, dit betekent een licht negatieve (0/-) beoordeling.

Verskil beoordeling tussen (1x4)-kabelconfiguratie en (2x2)-kabelconfiguratie

Bij de aanleg van de (2x2)-kabelconfiguratie treedt ten opzichte van de (1x4)-kabelconfiguratie meer vertroebeling op. Dit leidt echter niet tot andere effecten. Op basis van de gemodelleerde gegevens wordt geschat dat binnen iets meer dan 4 maanden de slibwolk zal zijn verdwenen.

Als de plus- of minpool uitvalt, bijvoorbeeld door schade, dan neemt de Metallic Return (MR) tijdelijk de functie van de plus- of minpool over.²⁹ Een dergelijke situatie doet zich naar verwachting maximaal drie keer in een periode van 40 jaar voor, waarin per defect-situatie de MR circa één maand als plus- of minpool fungeert. In een dergelijke situatie is het magneetveld van de (2x2)-kabelconfiguratie tijdelijk 10 tot 40 keer hoger ten opzichte van de gebruiksfase van de (1x4)-kabelconfiguratie. Bij deze waardes kunnen verschillende ongewervelden en haaien en roggen gedragsverandering gaan vertonen. Op korte duur zal dit geen gevolgen hebben voor KRM-descriptoren D1 biodiversiteit en D3 voedselwebben en Kaderrichtlijn Water (KRW)-doelstelling Macrofauna. Indien bij een defect-situatie de periode dat de MR als plus-of minpool fungeert langer zou duren dan één maand, wordt om negatieve effecten op soort- en ecosysteemniveau uit te sluiten uit voorzorg aangeraden de MR na twee maanden uit te schakelen. Vanwege de mogelijke effecten op bodemfauna is de beoordeling van de (2x2)-kabelconfiguratie voor KRM en KRW negatief (-).

Mitigerende maatregelen

De Slikken van Voorne en de Hinderplaat zijn aangewezen rustgebieden. Verstoring van zogende zeehonden kan worden uitgesloten door buiten het werp- en zoogseizoen te werken, of wanneer er binnen dit seizoen wordt gewerkt, de werkzaamheden tijdelijk stil te leggen wanneer er binnen de verstoringscontour zogende zeehonden aanwezig zijn. Verstoring van ruiende bergeenden kan worden voorkomen door buiten de ruiperiode te werken, of door werkzaamheden te stoppen bij aanwezigheid van ruiende bergeenden binnen de verstoringscontour.

Er is aangenomen dat zandkokerwormriffen een beschermde soort betreft, dit is niet het geval. Om de bescherming van zandkokerwormriffen te waarborgen in het kader van Wnb-soortenbescherming kan er gericht onderzoek gedaan worden naar de aanwezigheid van zandkokerwormriffen. Zo nodig en indien mogelijk kan daarna met meer zekerheid een tracéoptimalisatie van het VKA-tracé worden uitgevoerd binnen de aangestelde corridor. Zo kunnen (zover dit technisch mogelijk is) delen van het rif ontzien worden, waardoor deze niet worden beschadigd en zodoende herstel sneller plaats kan vinden.

Het toepassen van de deze maatregelen leidt tot een verandering in de effecten van Wnb-gebiedsbescherming van zeer negatief (--) naar licht negatief (0/-), en voor Wnb-soortenbescherming en KRM van bovenwatergeluid van negatief (-) naar licht negatief (0/-).

²⁹ Dit brengt de capaciteit van de verbinding terug naar 1 GW

Archeologie op zee

De uitgebreidere toelichting op de totstandkoming van de effectbeoordeling en de wijze van beoordeling (toekennen scores) is te vinden in hoofdstuk 7 van deel B van het MER fase 2. Hierna volgen de belangrijkste conclusies.

Het effect van het VKA-tracé is op grond van het ruimtebeslag beoordeeld. Binnen het ruimtebeslag zijn 3 bekende scheepswrakken aanwezig.³⁰ Uitgangspunt is dat met kleine tracéaanpassing deze wrakken ontzien kunnen worden. Daarom is het effect op bekende archeologische waarden als neutraal (0) beoordeeld.³¹

Voor verwachte archeologische waarden gaat het om een licht negatief effect (0/-). Voor middelhoge verwachtingswaarde is het ruimtebeslag van het VKA-tracé 269 ha, en voor lage verwachtingswaarde gaat het om 2.657 ha. Dit effect is permanent. Er is geen ruimtebeslag in gebied met een hoge verwachtingswaarde.

Tabel 3.3 Ruimtebeslag binnen gebieden met een lage, middelhoge en hoge verwachtingswaarde en aantal bekende archeologische waarden VKA-tracé

Criterium verwachte archeologische waarden				Criterium bekende archeologische waarden
Ja (hoog)	Mogelijk (middelhoog)	Nee (laag)	Totaal	Scheepswrakken
0,0 ha	269 ha	2.657 ha	2.926 ha	3

Verskil tussen beoordeling (1x4)-kabelconfiguratie en (2x2)-kabelconfiguratie

In de effecten van de (1x4)-kabelconfiguratie en (2x2)-kabelconfiguratie zitten geen verschillen; de beoordeling is gelijk.

Mitigerende maatregelen

Effecten op bekende waarden zijn te mitigeren door kleine wijzigingen van het tracé op locaties van bekende waarden; hier is bij de effectbeoordeling al vanuit gegaan. Effecten op verwachte waarden zijn niet op voorhand te mitigeren. Dit komt doordat er bij de verwachtingszones van tevoren niet bekend is óf er zich iets bevindt. Deze verwachtingszones worden tijdens het uitvoeren van archeologische surveys nader onderzocht (deze worden in de periode tot en met begin 2022 uitgevoerd), dit kan resulteren in het aanscherpen van deze verwachting in een bekende waarde.

Indien planaanpassing (waarmee bijvoorbeeld een wrak ontzien kan worden³²) niet mogelijk is, is slechts het documenteren van de te vernietigen waarden een optie (behoud ex situ). Dit geldt echter niet als een mitigerende maatregel. Indien een vindplaats behoudenswaardig wordt geacht, dient deze gedocumenteerd te worden door middel van een archeologische opgraving.

Overige gebruiksfuncties en ruimtegebruik op zee

De uitgebreidere toelichting op de totstandkoming van de effectbeoordeling en de wijze van beoordeling (toekennen scores) is te vinden in hoofdstuk 8 van deel B van het MER fase 2. Hierna volgen de belangrijkste conclusies.

³⁰ Bij scheepswrakken is een buffer van 100 meter gehanteerd. Wanneer een buffer (deels) binnen het ruimtebeslag valt, dan wordt deze meegenomen in de beoordeling.

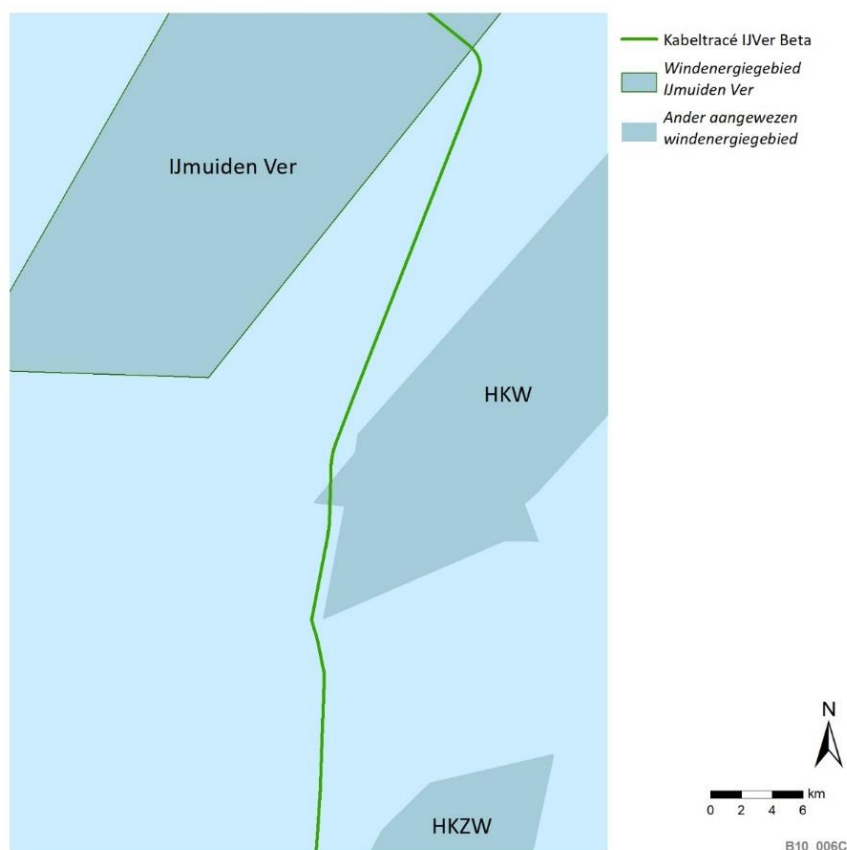
³¹ Het beoordelingskader en de beoordelingsschaal is toegelicht in MER fase 2, deel B paragraaf 7.3.

³² Archeologische waarden kunnen worden beschermd door de bodem waarin deze waarden zich bevinden onaangetast te laten (behoud in situ).

Het VKA-tracé voor de kabels leidt niet tot effecten op de deelaspecten baggerstort, olie- en gaswinning, visserij en aquacultuur en recreatie en toerisme; de beoordeling van deze deelaspecten is neutraal (0).

Het VKA-tracé kruist windenergiegebied Hollandse Kust (west), het gaat om een 'uitstulping' aan de zuidwestzijde van het windenergiegebied (zie ook Figuur 3-1). Volgens het beoordelingskader wordt het kruisen van een beperkt deel van een windenergiegebied licht negatief beoordeeld. Om verschillende redenen is echter beoordeeld dat dit geen effect heeft:

- De uitstulping van het windenergiegebied dat door het VKA-tracé gekruist wordt, valt buiten de kavels die zijn opgenomen in het ontwerpbesluit voor de kavels van Hollandse Kust (west; februari 2021).³³
- De uitstulping lijkt niet geschikt voor het plaatsen van windturbines in de toekomst omdat dit niet in de lijn ligt met de rest van het windenergiegebied en zo een gevaar kan vormen voor scheepvaart.
- In het ontwerp Programma Noordzee is de begrenzing van dit gebied aangepast waardoor de uitstulping niet meer aanwezig is.

Figuur 3-1 Het VKA-tracé Net op zee IJmuiden Ver Beta en de aangewezen windenergiegebieden waarbij HKW wordt gekruist

Het VKA-tracé heeft een licht negatief (0/-) effect op het deelaspect zand- en schelpenwinning. Het VKA-tracé kruist het vergunde zandwingsgebied S3A1, naar verwachting is dit zandwingsgebied

³³ De ontwerpbesluiten voor Kavels V1 en VII Hollandse Kust (west) hebben van 5 februari tot en met 18 maart 2021 ter inzage gelegen. Zie ook <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2021-5137.html>

verlaten voordat de kabel wordt aangelegd.³⁴ Het VKA-tracé ligt niet in een prioritair zandwingebied, maar bestaat voor een groot deel uit een zandpakket van 6-12 m dikte binnen de reserveringszone zandwinning. Dit pakket is grotendeels niet winbaar vanwege overige aanwezige functies in de directe omgeving zoals een ankergebied. Hierdoor maakt het VKA-tracé geen onderdeel uit van een groter aaneengesloten gebied dat gebruikt kan worden voor zandwinning.

Het VKA-tracé ligt in schelpenwinningsgebied, maar er is genoeg overige ruimte op de Noordzee voor de schelpenwinning.

Ook het deelaspect munitiestortgebieden en militaire activiteiten is licht negatief (0/-) beoordeeld. Dit komt door de kruising van het militaire oefengebied Goeree. Er is via e-mail toestemming verleend door Defensie, hier kunnen echter voorwaarden aan worden verbonden die op het moment van schrijven nog niet duidelijk zijn.

De deelaspecten scheepvaart, NGE en kabels en leidingen zijn negatief beoordeeld (-). Voor scheepvaart is het kruisen van 5 (drukke) scheepvaartroutes en de tijdelijke hinder hiervan op scheepvaart de oorzaak. Eén van deze routes is de Eurogeul, de toegangsroute van grote scheepvaart naar de haven van Rotterdam. De Rijkshavenmeester stelt de nautische voorwaarden vast voor het kruisen van deze vaarweg. De voorwaarden voor de diepte van de kabel wordt door de beheerder Rijkswaterstaat vastgesteld. Ook worden het voorzorgsgebied Rijnveld (waar meerdere scheepvaartroutes samen komen) en het VSS (verkeersscheidingenstelsel³⁵) Maas Noord West gekruist.

Het VKA-tracé doorkruist verdacht gebied op NGE, naarmate het VKA-tracé dichterbij de kust ligt neemt het risico op NGE toe. Dit vormt een middelgroot risico en is als negatief (-) beoordeeld. Bij kabels en leidingen is het aantal kruisingen met kabels (18 telecomkabels en de BritNed elektrakabel) en leidingen (2 pijpleidingen) op de Noordzee bepalend voor de negatieve (-) beoordeling.

Verskil tussen beoordeling (1x4)-kabelconfiguratie en (2x2)-kabelconfiguratie

Tussen de effecten op Ruimtegebruik en overige functies van de (1x4)-kabelconfiguratie en (2x2)-kabelconfiguratie zitten geen verschillen; de beoordeling is gelijk.

Mitigerende maatregelen

Alleen voor de deelaspecten scheepvaart en NGE zijn beperkte mitigerende maatregelen mogelijk, deze leiden echter niet tot een andere effectbeoordeling.

Voor scheepvaart worden risico's tijdens de aanlegfase van Net op zee IJmuiden Ver Beta zo veel als mogelijk beperkt door communicatie met zeevarenden en er kan eventueel gekozen worden voor het inzetten van een tweede *guard vessel* in drukke scheepvaartgebieden om extra bescherming te bieden. Bij de aanleg van het VKA-tracé wordt volgens een veiligheidsprotocol voor NGE gewerkt. Bij het aantreffen van een NGE wordt gekeken of er binnen de kabelcorridor de mogelijkheid is voor re-routing (omleggen) van de kabel. Indien dit niet mogelijk is wordt het explosief geruimd.

³⁴ Het zandwingebied S3A1 krijgt de status verlaten vanaf 1-7-2021.

³⁵ Een verkeersscheidingstelsel (VSS) is een routingssysteem om vaarverkeer te kanaliseren om de kans op aanvaringen te verminderen. Aangegeven is op welke plaatsen het elkaar tegemoetkomend verkeer een bepaalde afstand moet bewaren.

3.3 Conclusies beoordeling VKA-tracé op land

3.3.1 Conclusietabel beoordeling VKA-tracé op land

Deze paragraaf bevat de belangrijkste conclusies van de effectbeoordeling van het VKA-tracé op land. Eerst is een samenvattende tabel opgenomen en daaronder volgt de toelichting van de milieueffecten en mitigerende maatregelen.

Tabel 3.4 Effectbeoordeling Net op zee IJmuiden Ver Beta voor het VKA-tracé op land

Bodem en water op land	VKA-tracé	
	Zonder mitigerende maatregelen	Met mitigerende maatregelen*
Verandering bodemsamenstelling	0	n.v.t.
Verandering bodemkwaliteit	0/-	0
Zetting	0	n.v.t.
Verandering grondwaterkwaliteit	0	n.v.t.
Verandering grondwaterstand	0/-	0
Verandering oppervlaktewaterkwaliteit	0	n.v.t.
Natuur op land		
Natura 2000- gebieden		
Verstoring (geluid, licht, visueel)	-	0/-
Mechanische effecten	0/-	n.v.t.
Verdroging	0	n.v.t.
Verresting en verzuring (stikstof depositie)	0/-	n.v.t.
Natuurnetwerk Nederland (NNN)		
Verstoring (geluid, licht, visueel)	-	0/-
Mechanische effecten	0/-	n.v.t.
Verdroging	0	n.v.t.
Beschermde soorten		
Beschermde soorten	-	0/-
Landschap en Cultuurhistorie		
Invloed op samenhang tussen specifieke elementen & hun context	0	n.v.t.
Invloed op aardkundige waarden	0	n.v.t.
Archeologie		
Bekende waarden	0	n.v.t.
Verwachte waarden	0	n.v.t.
Leefomgeving, Ruimtegebruik en overige gebruiksfuncties		
Olie-, gaswinning en aardwarmte	0/-	n.v.t.
Primaire waterkering	-	n.v.t.
Niet gesprongen explosieven (NGE)	0	n.v.t.
Kabels en leidingen	-	n.v.t.
Invloed op ruimtelijke functies	0/-	n.v.t.
Invloed op leefomgeving	0	n.v.t.
Recreatie en toerisme	0/-	n.v.t.

*er is alleen een beoordeling opgenomen indien mitigerende maatregelen mogelijk zijn én het effect van deze maatregel(en) tot uiting in de beoordeling komt

3.3.2 Toelichting effectbeoordeling VKA-tracé op land en mitigerende maatregelen

Bodem en water op land

De uitgebreidere toelichting op de totstandkoming van de effectbeoordeling en de wijze van beoordeling (toekennen scores) is te vinden in hoofdstuk 3 van deel B van het MER fase 2. Hierna volgen de belangrijkste conclusies.

Het VKA-tracé op land heeft alleen een licht negatief (0/-) effect op de bodemkwaliteit, voor de overige deelaspecten treedt geen effect (0) op. De Maasvlakte bestaat voornamelijk uit opgehoogd antropogene³⁶ grond (zand) dat weinig zettingsgevoelig is en goed hersteld kan worden. De grondwaterstanden variëren langs het VKA-tracé. Het grootste deel van het VKA-tracé ligt minder diep dan de benodigde ontwateringsdiepte waardoor er geen bemaling nodig is. Op enkele locaties is wel bemaling nodig en treedt dus een verandering in grondwaterstanden op. Er vindt weinig tot geen verandering in grondwaterkwaliteiten oppervlaktewaterkwaliteit plaats. Door de aanwezigheid van (lichte) verontreinigingen kan het VKA-tracé leiden tot een zeer kleine negatieve verandering (verplaatsing of verdere verspreiding) op het deelaspect verandering bodemkwaliteit.

Mitigerende maatregelen

Bij vooraf bekende verontreinigingen en de tijdens graafwerk aan te treffen verontreinigingen, geldt een saneringsplicht waardoor het effect op de omgeving wordt gereduceerd tot geen effect (0). Andere mitigerende maatregelen zijn retourbemaling en/of plaatsen van damwanden daar waar bemaling nodig is, hiermee is er geen effect meer op de grondwaterstand (0). Voor de overige deelaspecten treden geen effecten op en zijn geen mitigerende maatregelen nodig.

Natuur op land

De uitgebreidere toelichting op de totstandkoming van de effectbeoordeling en de wijze van beoordeling (toekennen scores) is te vinden in hoofdstuk 5 van deel B van het MER fase 2. Hierna volgen de belangrijkste conclusies.

Effecten op natuur op land kunnen worden veroorzaakt door verstoring (geluid, licht en visuele verstoring), vernietiging van leefgebied of het verstoren of doden van plant- en diersoorten. Effecten op natuur zijn hierna beschreven voor Natura 2000, Natuurnetwerk Nederland (NNN) en beschermde soorten.

Natura 2000

Van het VKA-tracé op de Maasvlakte ligt een klein deel van het tracé - het meest zuidelijke deel, parallel aan de bocht van de Noordzeeboulevard - net binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied Voordelta. Het gaat hierbij om een oppervlakte van in totaal circa 0,15 ha (een strook van ongeveer 240 meter bij 6 meter). Verder kan sprake zijn van een effect op Natura 2000 door externe werking via verstoring tijdens de aanlegfase en/of vermesting en verzuring door de uitstoot van stikstof tijdens de aanlegfase.

De verstoringscontouren hebben over een smalle strook overlap met de Slikken van Voorne in Natura 2000-gebied Voordelta en een kleine hoek van het Natura 2000-gebied Voornes Duin. De werkzaamheden vinden plaats in een gebied dat in de huidige situatie ook al aan verstoring onderhevig is (o.a. verkeer, windturbines en recreatie) en de verstoring door aanleg van het VKA-tracé is tijdelijk. Enkele van de aangewezen niet-broedvogels heeft echter een ongunstige staat van instandhouding en/of kent een negatieve trend (o.a. smient, scholekster, tureluur) waardoor elke verstoring een negatieve invloed kan hebben op deze staat van instandhouding. Dit is als negatief (-) beoordeeld. Het Voornes Duin heeft instandhoudingsdoelen voor vier broedvogels, de broedlocaties bevinden zich buiten het verstoorte gebied, waardoor er geen effecten optreden.

³⁶ Door de mens aangebrachte grond.

Door vergraving treden er mechanische effecten op. Het betreft een smalle strook parallel aan de Noordzeeboulevard waar geen kwalificerend habitattypen aanwezig is. Deze strook bestaat uit de wegberm met sterke verruiging van duindoorn, en heeft op termijn ook geen potentie voor een van de aangewezen habitattypen. Ook leefgebied voor vogels met een instandhoudingsdoelstelling is hier niet aanwezig. Omdat de effecten tijdelijk zijn en er geen kwalificerende natuurwaarden van de Voordelta aanwezig zijn en eventuele ontwikkeling hiervan op termijn ook niet in het geding komen, worden de effecten beoordeeld als licht negatief (0/-).

Voor de aanleg van het VKA-tracé is op enkele locaties bemaling nodig. Er zijn op en langs het VKA-tracé geen verdrogingsgevoelige leef- of foerageergebieden aanwezig. Negatieve effecten door verdroging zijn daarom uitgesloten, de beoordeling is neutraal (0).

Natura 2000 – stikstofdepositie

Bij de aanleg van Net op zee IJmuiden Ver Beta komt door de inzet van werkschepen en ander materieel stikstof vrij. Met behulp van het emissieverspreidingsmodel Aerius is berekend welke depositie van stikstof optreedt op stikstofgevoelige habitattypen. Dit is gedaan voor het gehele project, er is dus geen uitsplitsing gemaakt voor verschillende onderdelen van het project. De effecten van verzuring en vermesting zijn beoordeeld als licht negatief (0/-).

Uit de Aerius-berekening blijkt dat depositie plaatsvindt op alle stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, ook op gebieden waar al sprake is van een overbelaste situatie. De hoogste depositie treedt op in het Natura 2000-gebied Voornes Duin en bedraagt in totaal 0,77 mol N/ha gedurende de aanlegfase van drie tot vier jaar. Op andere Natura 2000-gebieden is de depositie lager. De effecten van deze stikstofdepositie zijn beoordeeld in de Passende Beoordeling (Bijlage VII-A). Uit die beoordeling volgt dat de bijdrage van het project te gering is om een (meetbare) verandering teweeg te brengen in het ecosysteem; de hoeveelheden zijn te laag om een effect te hebben op de groei van vegetaties en vallen binnen de onzekerheidsmarges van bestaande achtergronddeposities. Geconcludeerd wordt dat als gevolg van stikstofdepositie door de realisatie van Net op zee IJmuiden Ver Beta, significant negatieve effecten op de natuurlijke kenmerken van de door de depositie geraakte Natura 2000-gebieden met zekerheid zijn uit te sluiten. Het behouden en/of kunnen behalen van de instandhoudingsdoelstellingen komt niet in het geding.

Hoewel geen ecologische effecten verwacht worden, maar wel sprake is van enige mate van stikstofdepositie, zijn de effecten van verzuring en vermesting beoordeeld als licht negatief (0/-).

Verschil tussen (1x4)-kabelconfiguratie en (2x2)-kabelconfiguratie

De stikstofdepositie van de (2x2) kabelconfiguratie is 0,91 mol N/ha. Net als voor de (1x4) kabelconfiguratie geldt dat de bijdrage van het project te gering is om een (meetbare) verandering teweeg te brengen in het ecosysteem. Tussen de beoordeling van de (1x4)-kabelconfiguratie en (2x2)-kabelconfiguratie voor verzuring en vermesting zitten geen verschillen. Voor de overige onderdelen van natuur op land is de kabelconfiguratie op zee niet relevant.

Natuurnetwerk Nederland

De begrenzing van het NNN is gelijk aan de begrenzing van het Natura 2000-gebied. Alleen het eerste deel van het VKA-tracé, het deel in de bocht van de Noordzeeboulevard, ligt binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk. Het gaat hierbij om een oppervlakte van circa 0,15 hectare. Daarnaast ligt circa 1.750 meter van het VKA-tracé direct parallel aan het NNN, de Slikken van Voorne.

Door werkzaamheden tijdens de aanlegfase zal, daar waar het VKA-tracé door of direct langs het NNN ligt, tijdelijk (circa 10 weken) verstoring door geluid, licht of visuele verstoring optreden. Aanwezige vogels kunnen hierdoor het gebied tijdelijk verlaten. Dit is negatief (-) beoordeeld. Door de aanleg van het VKA-tracé in het NNN (ca. 240 m) zal het daar aanwezige beheertype (Open duin) verdwijnen. Na de werkzaamheden is het gebied weer beschikbaar voor natuur en kan Open duin zich herstellen. Er vindt geen aantasting van het beheertype Duinbos plaats. De mechanische effecten zullen daarmee tijdelijk zijn. Het effect wordt beoordeeld als licht negatief (0/-). De natuurbeheertypen en leefgebieden die binnen het VKA-tracé liggen zijn niet gevoelig voor verdroging. Effecten door verdroging zijn daarom uitgesloten, de beoordeling is neutraal (0).

Beschermde soorten

Het VKA-tracé ligt voornamelijk op braakliggend terrein met vegetaties van pionieromstandigheden.³⁷ Dergelijke pioniervegetaties met open zand zijn geschikt voor verschillende beschermde flora en fauna. Het werkterrein ten behoeve van de kabelaanleg is onderdeel van het leefgebied van deze soorten, waaronder glad biggenkruid, rugstreeppad, zandhagedis en diverse algemene tot schaarse broedvogels. Hierdoor kan bij werkzaamheden schade ontstaan aan dit leefgebied of individuen.

De kwetsbare, zeldzame noordse woelmuis is bekend van de Slikken van Voorne. De werkzaamheden vinden echter buiten dit leefgebied plaats (namelijk in de droge, hoger gelegen berm ten noorden van de Noordzeeboulevard) waardoor er geen sprake is van aantasting van de kwelders en kwelderrand. Aantasting van leefgebied van de noordse woelmuis is dus niet aan de orde.

De op de Maasvlakte aanwezige meeuwenkolonie valt niet in de categorie van vogelsoorten die jaarrond beschermd zijn. In het havengebied is een faunabeheerplan meeuwen opgesteld waarin delen van de Maasvlakte gereserveerd zijn voor verschillende meeuwensoorten om te kunnen broeden. Het werkterrein van het kabeltracé valt buiten de aangewezen locaties, waarmee het VKA-tracé zowel de bestaande omvang als de gestelde doelen niet beïnvloedt.

Omdat na het uitvoeren van de werkzaamheden het gebied weer beschikbaar is voor de soorten, zijn de effecten die optreden tijdelijk van aard en worden deze beoordeeld als negatief (-).

Mitigerende maatregelen

Om het effect van verstoring (door geluid, licht en visuele verstoring) op fauna grotendeels te voorkomen moeten werkzaamheden uitgevoerd worden buiten specifieke seizoenen en periodes. Dit houdt in dat werkzaamheden in gebieden die geschikt zijn als broed-/voortplantingshabitat voor vogelsoorten, rugstreeppad en/of zandhagedis uitgevoerd moeten worden buiten het broed- of actieve seizoen van deze diersoorten. Indien werkzaamheden toch (deels) moeten worden uitgevoerd tijdens het broed- en/of actieve-seizoen, bijvoorbeeld wegens gegronde redenen m.b.t. werkveiligheid, is een ontheffing nodig. Afhankelijk van het gebied en de aanwezige diersoorten zijn ook mitigerende maatregelen noodzakelijk die ervoor zorgen dat 1) broedvogels op bepaalde plekken niet tot broeden komen en/of 2) rugstreeppadden en/of zandhagedissen niet op het werkterrein terecht komen. Dit kan worden gedaan door het ongeschikt maken van geschikt broedhabitat/leefgebied voor het begin van het broedseizoen of actieve seizoen (en

³⁷ Met pioniervegetatie worden de eerste planten bedoeld die zich ontwikkelen op een kale en lege plek. Ze hebben over het algemeen een korte levenscyclus en worden gewoonlijk na verloop van tijd weggeconcentreerd door andere soorten.

werkzaamheden). Indien glad biggenkruid aanwezig is op het werkterrein geldt dat exemplaren verplaatst dienen te worden naar een alternatieve groeiplaats. Na de werkzaamheden wordt glad biggenkruid teruggeplaatst op het tracé.

Er zijn geen maatregelen mogelijk om mechanische effecten door de aanleg van het VKA-tracé in Natura 2000 en NNN te voorkomen. Door gebrek aan ruimte ten noorden van de Noordzeeboulevard is een tracé aan de noordkant van de Noordzeeboulevard niet mogelijk, ook is er onvoldoende ruimte voor aanleg met een boring in plaats van open ontgraving.

Landschap & Cultuurhistorie

De uitgebreidere toelichting op de totstandkoming van de effectbeoordeling en de wijze van beoordeling (toekennen scores) is te vinden in hoofdstuk 6 van deel B van het MER fase 2. Hierna volgen de belangrijkste conclusies.

Het VKA-tracé op land heeft geen effecten op landschap en cultuurhistorie; de beoordeling van het VKA-tracé op land is voor beide deelcriteria, 'invloed op samenhang tussen specifieke elementen en hun context' en 'invloed op aardkundige waarden', neutraal (0). Na aanleg zijn de kabels niet meer zichtbaar, ook de benodigde mofputten zijn op maaiveld niet zichtbaar. Voor de aanleg van het VKA-tracé en de mofputten worden geen landschappelijke of cultuurhistorische elementen geraakt. In het gebied zijn geen aardkundige waarden aanwezig, een effect op aardkundige waarden is daarmee uitgesloten.

Mitigerende maatregelen

Er treden geen effecten op door het VKA-tracé, mitigerende maatregelen zijn niet aan orde.

Archeologie op land

De uitgebreidere toelichting op de totstandkoming van de effectbeoordeling en de wijze van beoordeling (toekennen scores) is te vinden in hoofdstuk 7 van deel B van het MER fase 2. Hierna volgen de belangrijkste conclusies.

Bij de beoordeling is gekeken naar de ligging van het VKA-tracé ten opzichte van bekende archeologische waarden en naar verwachte archeologische waarden. Bekende archeologische waarden op land bestaan uit vindplaatsen, historische erven of AMK-terreinen.³⁸ Binnen het ruimtebeslag van het VKA-tracé bevinden zich geen AMK-terreinen of vondstlocaties. Er bevinden zich geen bekende scheepswrakken binnen het ruimtebeslag.³⁹ Dit betekent een neutrale (0) beoordeling voor bekende archeologische waarden.

Het ruimtebeslag van het VKA-tracé op land raakt geen zones met archeologische verwachtingswaarde. Archeologische waarden worden op een diepte onder de 3 meter – NAP verwacht. De maximale diepte van graafwerkzaamheden is 1,90 meter en blijven dus boven de diepte waarop archeologische waarden worden verwacht. Dit betekent een neutrale (0) beoordeling voor verwachte archeologische waarden.

³⁸ De Archeologische Monumentenkaart (AMK) bevat een overzicht van bekende behoudenswaardige archeologische terreinen in Nederland. De terreinen zijn ingedeeld in categorieën van archeologische waarde (waarde, hoge waarde, zeer hoge waarde en zeer hoge waarde – beschermd).

³⁹ Ook op land kunnen in de bodem scheepswrakken voorkomen

Mitigerende maatregelen

Er zijn geen mitigerende maatregelen om het effect van het VKA- tracé op archeologie te beperken. Mogelijk kunnen er wel toevallsvondsten worden aangetroffen, in dat geval dient daarvan melding te worden gemaakt bij het bevoegd gezag. Indien plaanpassing (behoud in situ) niet mogelijk is, is slechts het documenteren van de te vernietigen waarden een optie (behoud ex situ). Dit geldt echter niet als een mitigerende maatregel.

Leefomgeving, Ruimtegebruik en Overige gebruiksfuncties op land

De uitgebreidere toelichting op de totstandkoming van de effectbeoordeling en de wijze van beoordeling (toekennen scores) is te vinden in hoofdstuk 9 van deel B van het MER fase 2. Hierna volgen de belangrijkste conclusies.

De Maasvlakte is niet verdacht op gebied van NGE, het deelaspect NGE is neutraal (0) beoordeeld. Ook op het deelaspect invloed op de leefomgeving wordt geen effect (0) verwacht. Dit komt door de afwezigheid van geluidgevoelige functies op de Maasvlakte en doordat er geen sprake is van magneetvelden⁴⁰. Ook is er geen verkeer in op nabij woonkernen en door het industriële karakter van de Maasvlakte is het verkeersnet berekend op zwaar verkeer.

De drie deelaspecten olie-, gaswinning en aardwarmte, recreatie en toerisme en invloed op ruimtelijke functies zijn alle drie licht negatief (0/-) beoordeeld. Het VKA-tracé ligt niet boven olie- of gasvelden, nabij mijnbouwplatforms of boorgaten. Wel is er voor koolwaterstoffen een opsporingsvergunning aangevraagd en een toegekende opsporingsvergunning voor aardwarmte. Het VKA-tracé betekent een zeer lichte beperking (0/-) van de opsporingsvergunning aardwarmte op de Maasvlakte.

Op het Maasvlaktestrand is sprake van strandtoerisme in de vorm van badgasten en kitesurfers. De locaties van de in- en uittrede punten van de boringen, mofputten en de werkterreinen eromheen zijn voor enkele weken afgesloten voor recreatie. Ook is er een tijdelijke beperking van parkeergelegenheid en bereikbaarheid van het strand bij de aanleg van de kabels. Tijdens de gebruiksfase is er geen effect op strandtoerisme, de kabels liggen onder het oppervlak, zijn niet zichtbaar en leveren geen belemmeringen op. Door de tijdelijke belemmeringen voor de strandrecreatie tijdens de aanlegfase is het effect op recreatie en toerisme als licht negatief (0/-) beoordeeld.

Onder het deelaspect invloed op andere ruimtelijke functies is onder andere gekeken naar kruisingen met infrastructuur, risicovolle inrichtingen, en eventuele effecten voor en door windturbines. Overall is dit deelaspect invloed als licht negatief (0/-) beoordeeld. De licht negatieve beoordeling komt door de grote dichtheid aan terreinen met gevaarlijke stoffen en buisleidingen in de nabije omgeving van het VKA-tracé en door de ligging van het VKA-tracé binnen een deel van het windenergiezoekgebied van de gemeente Westvoorne. De locaties van toekomstige windturbines binnen dit zoekgebied zijn niet bekend, maar mogelijk vormt het VKA-tracé een extra beperking voor de invulling van het windenergiezoekgebied. Het risico van de bestaande windturbines langs de Noordzeeboulevard voor het VKA-tracé is door TenneT aanvaardbaar geacht.⁴¹ Onder het deelaspect invloed op ruimtelijke functies valt ook beïnvloeding van spoorwegen. Er zijn verschillende

⁴⁰ Omdat het een gelijkstroomkabel betreft, is er geen sprake van magneetvelden (voor een uitgebreide toelichting op magneetvelden wordt verwezen naar MER fase 2, deel B, hoofdstuk 9 paragraaf 9.3 en bijlage XII-C)

⁴¹ Het gaat hier niet om risico voor veiligheid maar om een afweging van de kans op schade aan het elektrische netwerk en leveringszekerheid.

spoorwegen voor het vervoer van goederen aanwezig. Er is sprake van parallelligging binnen 700 meter voor ongeveer 3 km van het VKA-tracé. In afstemming met alle belanghebbenden, wordt geborgd dat er geen ontoelaatbare hinder op spoorwegen optreedt door het VKA.

De twee deelaspecten primaire waterkering en kabels en leidingen zijn negatief beoordeeld (-). Het VKA-tracé kruist de zeewering rond de Maasvlakte en ligt nabij het Oostvoornse Meer voor beperkte lengte in de beschermingszone van de primaire kering van Waterschap Hollandse Delta. De zeewering rondom de Maasvlakte is officieel geen primaire waterkering, maar wordt wel als zodanig behandeld door Rijkswaterstaat West Nederland Zuid. Uitgangspunt is dat aan de eisen van de keringsbeheerder worden voldaan. Omdat het kruisen van de zeewering complex is en de ligging in de beschermingszone van een primaire waterkering specifieke eisen met zich mee brengt, is het deelaspect primaire waterkering negatief (-) beoordeeld.

Ook op het deelaspect kabels en leidingen is een negatief effect (-) verwacht. De beperkt beschikbare ruimte bij kruisingen van kabels en leidingen is de reden voor deze beoordeling. Onder deze kabels en leidingen vallen ook de bovengrondse 380kV-hoogspanningsverbindingen Maasvlakte-Simonshaven en Westerlee-Maasvlakte; een deel van het VKA-tracé wordt onder deze hoogspanningsverbinding aangelegd. Veilig werken is geen onderdeel van de beoordeling in het MER, maar wel een aandachtspunt voor de uitvoeringsfase.

Mitigerende maatregelen

Bij de tracering is zoveel als mogelijk rekening gehouden met alle op de Maasvlakte aanwezige functies. Verdere optimalisatie van het VKA-tracé is niet mogelijk. Ontoelaatbare hinder op kabels en leidingen en beïnvloeding van spoorwegen wordt uitgesloten door detailengineering en indien nodig door mitigerende maatregelen om ontoelaatbare beïnvloeding (elektrisch, thermisch) op te lossen; dit is onderdeel van het VKA. Op al deze deelaspecten verandert de effectbeoordeling niet.

3.4 Conclusies beoordeling converterstation

3.4.1 Conclusietabel beoordeling VKA converterstation

Deze paragraaf bevat de belangrijkste conclusies van de effectbeoordeling van het converterstation. Eerst is een samenvattende tabel opgenomen en daaronder volgt de toelichting van de milieueffecten en mitigerende maatregelen.

Tabel 3.5 Effectbeoordeling converterstation Net op zee IJmuiden Ver Beta

Aspect	Converterstation	
	Zonder mitigerende maatregelen	Met mitigerende maatregelen*
Bodem en water op land		
Verandering bodemsamenstelling	0	n.v.t.
Verandering bodemkwaliteit	0	n.v.t.
Zetting	0	n.v.t.
Verandering grondwaterkwaliteit	0	n.v.t.
Verandering grondwaterstand	0/-	0
Beïnvloeding oppervlaktewaterkwaliteit	0	n.v.t.
Natuur op land		
Natura 2000- gebieden		
Verstoring (geluid, licht visueel)	0	n.v.t.
Verdroging	0	n.v.t.
NNN		
Verstoring (geluid, licht, visueel)	0	n.v.t.
Verdroging	0	n.v.t.
Beschermde soorten		
Beschermde soorten	-	n.v.t.
Landschap en Cultuurhistorie		
Invloed op de gebiedskarakteristiek	+	n.v.t.
Invloed op samenhang tussen specifieke elementen en hun context	0	n.v.t.
Invloed op zichtbaarheid en beleving	+	n.v.t.
Invloed op aardkundige waarden	0	n.v.t.
Archeologie		
Bekende waarden	0	n.v.t.
Verwachte waarden	0	n.v.t.
Leefomgeving, Ruimtegebruik en overige gebruiksfuncties		
Niet gesprongen explosieven (NGE)	0	n.v.t.
Kabels en leidingen	0	n.v.t.
Invloed op ruimtelijke functies	0	n.v.t.
Invloed op leefomgeving	0/-	0
Recreatie en toerisme	0	n.v.t.

*er is alleen een beoordeling opgenomen indien mitigerende maatregelen mogelijk zijn én het effect van deze maatregel(en) tot uiting in de beoordeling komt

3.4.2 Toelichting beoordeling VKA converterstation en mitigerende maatregelen

Bodem en water op land

De uitgebreidere toelichting op de totstandkoming van de effectbeoordeling en de wijze van beoordeling (toekennen scores) is te vinden in hoofdstuk 3 van deel B van het MER fase 2. Hierna volgen de belangrijkste conclusies.

Er treden, met uitzondering van grondwaterstanden, geen effecten op voor bodem en water op land door het converterstation. Met uitzondering van grondwaterstanden zijn alle deelaspecten neutraal beoordeeld (0).

Op de locatie voor het converterstation heeft in 2020 een bodemonderzoek plaats gevonden (Antea Group, 2020) waar lichte verhoogde waardes van zware metalen op locatie zijn gevonden. Er is geen vervolgonderzoek of sanering nodig. Hieruit volgt dat het VKA niet leidt tot verandering (verplaatsing of verdere verspreiding) van bodemkwaliteit (0). De Maasvlakte bestaat voornamelijk uit opgehoogd antropogene grond (zand) dat weinig zettingsgevoelig is en goed hersteld kan worden. Hierdoor worden er geen zettingen verwacht die ontstaan door bemaling, zwaar materiaal of ophoging van het terrein. Grondwaterkwaliteit en oppervlaktewaterkwaliteit veranderen niet door het converterstation. Voor de aanleg van het converterstation is bemaling nodig, hierdoor treedt er een (tijdelijke) verandering op in de grondwaterstand. Dit effect is licht negatief (0/-)

Mitigerende maatregelen

Met retourbemaling en/of damwanden worden effecten op de grondwaterstand beperkt, hierdoor treedt er geen effect op (beoordeling 0). Voor de overige deelaspecten treden geen effecten op en zijn geen mitigerende maatregelen nodig.

Natuur op land

De uitgebreidere toelichting op de totstandkoming van de effectbeoordeling en de wijze van beoordeling (toekennen scores) is te vinden in hoofdstuk 5 van deel B van het MER fase 2. Hierna volgen de belangrijkste conclusies.

Effecten op natuur op land kunnen worden veroorzaakt door verstoring (geluid, licht en visuele verstoring), vernietiging van leefgebied of het verstoren of doden van plant- en diersoorten. Effecten op natuur zijn hierna beschreven voor Natura 2000, Natuurnetwerk Nederland (NNN) en beschermde soorten.

Natura 2000

De locatie voor het converterstation ligt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden. Directe negatieve effecten op Natura 2000 zijn daardoor op voorhand uitgesloten. Het Natura 2000-gebied Voordelta ligt op minimaal 2.500 meter afstand van de bouwlocatie. Door de ligging op het industrieterrein en achter de zeekering zijn versturende effecten op Natura 2000-waarden niet aan de orde (geluid, licht en optische verstoring), waardoor dit aspect niet relevant is. Ook is geen sprake van verdroging.

Voor de locatie van het converterstation is geen aparte berekening en effectbeoordeling voor de gevolgen van stikstofdepositie uitgevoerd. De conclusies staan in paragraaf 3.4.2. (VKA-tracé op land, onder het kopje Natura 2000 – stikstofdepositie).

Natuurnetwerk Nederland

De locatie van het converterstation op de Maasvlakte ligt buiten de begrenzing van het NNN. De verstoringcontouren van geluid, licht- en visuele verstoring, mechanische effecten en verdroging bij de aanleg of gebruik reiken nergens tot over het NNN. Er treden geen effecten op het NNN op door het converterstation (beoordeling neutraal (0)).

Beschermde soorten

De locatie voor het converterstation op de Maasvlakte betreft een braakliggend terrein met vegetaties van pionieromstandigheden. Dergelijke pioniervegetatie met open zand zijn geschikt voor verschillende beschermde flora en fauna. Alleen glad biggenkruid komt voor nabij de bouwlocatie, waardoor de bouw kan leiden tot een afname van beschikbare groeiplaatsen. De realisatie van het converterstation wordt daarom voor beschermde soorten als negatief (-) beoordeeld. Opgemerkt wordt dat glad biggenkruid een soort is van pioniersomstandigheden, daarvoor verdwijnen ook onder natuurlijke omstandigheden groeiplaatsen snel en vindt herkolonisatie elders plaats. Op de Maasvlakte zijn ruim voldoende alternatieve groeiplaatsen over.

De locatie van het converterstation valt buiten de locaties die voor meeuwenkolonies zijn aangewezen. De afname van dit oppervlak heeft geen invloed op de bestaande omvang als de gestelde doelen.

Mitigerende maatregelen

Om verstoring of vernieling van nesten te voorkomen moet buiten het broedseizoen gewerkt worden. Of er moet voorafgaande aan het broedseizoen voor worden gezorgd dat waar werkzaamheden worden uitgevoerd geen geschikt broedgebied aanwezig is. Voor rugstreeppad geldt dat gezorgd moet worden dat geen exemplaren meer op het terrein aanwezig zijn en dat exemplaren het werkterrein ook niet meer kunnen bereiken gedurende de verstoringende activiteiten. Voor glad biggenkruid geldt dat indien exemplaren aanwezig zijn bij de start van de werkzaamheden, deze verplaatst dienen te worden naar een alternatieve groeiplaats.

Landschap & Cultuurhistorie

De uitgebreidere toelichting op de totstandkoming van de effectbeoordeling en de wijze van beoordeling (toekennen scores) is te vinden in hoofdstuk 6 van deel B van het MER fase 2. Hierna volgen de belangrijkste conclusies.

De beoordeling op de twee deelcriteria 'invloed op samenhang tussen specifieke elementen en hun context' en 'invloed op aardkundige waarden' is neutraal (0). Dit komt doordat er op de Maasvlakte geen landschappelijke- of cultuurhistorisch waardevolle elementen aanwezig, ook zijn er geen aardkundige waardevolle gebieden of aardkundige waarden. Een effect op deze deelcriteria is daarom uitgesloten.

De locatie voor het converterstation wordt positief (+) beoordeeld op de beoordelingscriteria 'invloed op de gebiedskarakteristiek' en 'invloed op zichtbaarheid en beleving'. Het converterstation vormt onderdeel van de industriële installaties en energievoorzieningen van de bestaande energiecentrale, windturbines en het hoogspanningsstation op de Maasvlakte 2. Vanwege de aansluiting bij het karakter van Maasvlakte 2 als 'land van de toekomst' en de associatie met energie op zee is het effect op de 'invloed op de gebiedskarakteristiek' positief beoordeeld.

De Maasvlakte is vanuit de kust van Voorne en Hoek van Holland op grote afstand zichtbaar door hoog opgaande elementen zoals containerkranen, schoorstenen en windturbines. Het converterstation ligt ter plaatse van een gebied aangewezen voor distributie. Rondom het terrein domineren containerterminals de horizon. Het converterstation heeft een maximale hoogte van 25 m (gemeten vanaf maaiveld). Voor de zichtbaarheid en beleving vanuit de omgeving valt het converterstation weg in het industriële landschap. Van dichtbij geldt voor het converterstation dat het in de beleving aansluit bij de associatie van de Maasvlakte 2 als industrieel landschap en de

energievoorziening van de reeds aanwezige windturbines. Het converterstation wordt vanwege deze associaties op het deelt criterium 'invloed op zichtbaarheid en beleving' positief (+) beoordeeld.

Mitigerende maatregelen

Voor het aspect landschap en cultuurhistorie op land zijn geen negatieve effecten te verwachten. Mitigerende maatregelen zijn niet aan de orde.

Archeologie op land

De uitgebreidere toelichting op de totstandkoming van de effectbeoordeling en de wijze van beoordeling (toekennen scores) is te vinden in hoofdstuk 7 van deel B van het MER fase 2. Hierna volgen de belangrijkste conclusies.

Het converterstation heeft geen effect op bekende archeologische waarden, ook is er geen effect op verwachte archeologische waarden. Beide deelaspecten zijn als neutraal (0) beoordeeld. Er bevinden zich geen bekende archeologische waarden binnen de locatie voor het converterstation. Op basis van de waarschijnlijk intacte aanwezigheid van de Formatie van Kreftenheye, Laag van Wijchen kunnen archeologische resten uit het Laat Paleolithicum en Mesolithicum worden verwacht. Volgens de archeologische waardenkaart van de gemeente Rotterdam kunnen deze waarden worden verwacht vanaf een diepte van 3 respectievelijk 7 meter onder NAP. Reeds uitgevoerd onderzoek op de Maasvlakte heeft echter aangetoond dat deze waarden zich waarschijnlijk veel dieper bevinden. De werkzaamheden voor de aanleg van het converterstation reiken niet tot deze diepte (fundatie van het converterstation is op staal, er zijn geen heiwerkzaamheden) en raken geen archeologisch relevante laag.

Mitigerende maatregelen

Het converterstation heeft geen effect op archeologische waarden; mitigerende maatregelen zijn niet aan de orde. Mogelijk kunnen er wel toevalsvondsten worden aangetroffen, in dat geval dient daarvan melding te worden gemaakt bij het bevoegd gezag. Indien plaanpassing (dus behoud in situ) niet mogelijk is, is slechts het documenteren van de te vernietigen waarden een optie (behoud ex situ). Dit geldt niet als een mitigerende maatregel.

Leefomgeving, Ruimtegebruik en Overige gebruiksfuncties op land

De uitgebreidere toelichting op de totstandkoming van de effectbeoordeling en de wijze van beoordeling (toekennen scores) is te vinden in hoofdstuk 9 van deel B van het MER fase 2. Hierna volgen de belangrijkste conclusies.

De Maasvlakte wordt niet verdacht op het gebied van NGE, dit geldt ook voor de locatie van het converterstation. Op de locatie van het converterstation zijn geen kabels en leidingen aanwezig. Er zijn geen recreatieve (fiets)routes in de nabijheid van het station en er zijn geen geluidsgevoelige toeristische objecten aanwezig. De deelaspecten NGE, kabels en leidingen en recreatie en toerisme zijn daarom alle drie neutraal (0) beoordeeld.

Ook op het deelaspect ruimtelijke functies treedt geen effect op. Binnen een zone van 700 meter rondom het converterstation bevinden zich spoorwegen. In afstemming met ProRail wordt geborgd dat er geen ontoelaatbare effecten op spoorwegen optreden door het converterstation. Rondom het converterstation zijn verschillende risicovolle inrichtingen en buisleidingen aanwezig.⁴² Uit een

⁴² Hiervoor is gekeken naar ligging binnen 800 m.

aanvullende veiligheidsstudie (zie deel B, Bijlage XII-F) blijkt dat het risico van deze risicobronnen verwaarloosbaar is voor het converterstation; dit is als neutraal (0) beoordeeld.

De invloed op de leefomgeving is licht negatief (0/-), dit komt door geluid en het magneetveld van het AC (wisselstroom)-gedeelte van het converterstation. Uit berekeningen blijkt dat de 0,4 microTesla (μT) magneetveldcontour tot 50 meter buiten het terrein van het converterstation komt, er bevinden zich geen gevoelige objecten binnen deze contour.⁴³

Tijdens de exploitatiefase produceert het converterstation geluid, dit is afkomstig van verschillende geluidsbronnen die aanwezig zijn (transformatoren, de converterkoelers, de converterhal, de DC-hal en de transformatorkoelers).⁴⁴ Het geluid van het converterstation is volledig ondergeschikt aan het heersende geluidniveau. Binnen de 40 dB(A) etmaalwaarde geluidcontour van het converterstation bevinden zich geen geluidgevoelige objecten. Er is nog geen rekening gehouden met de cumulatie met het geluid van andere inrichtingen op het gezonde terrein. De cumulatieve geluidbelasting wordt echter aanvaardbaar geacht als het geluid van het converterstation aan het voor de betreffende kavel vastgestelde immissiebudget voldoet. Bij de vaststelling van de immissiebudgetten is de cumulatieve geluidbelasting op de zonegrens namelijk in acht genomen. Uit de geluidberekeningen volgt dat het converterstation zonder aanvullende maatregelen niet past binnen de geluidzone.

Mitigerende maatregelen

Met geluidsisolerende omkastingen kan de geluidbelasting van het converterstation beperkt worden en past het converterstation binnen de geluidzone. Met deze maatregel wordt voor het deelaspect invloed op leefomgeving de beoordeling neutraal (0).

3.5 Cumulatie

3.5.1 Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Beta (effecten op zee)

Een belangrijke ontwikkeling voor Net op zee IJmuiden Ver Beta is het Net op de zee IJmuiden Ver Alpha. Mogelijk treedt er cumulatie van effecten van deze projecten op. Of dit het geval is, hangt mede af van het moment van aanleg (en tijd ertussen). De aanleg van Net op Zee IJmuiden Ver Alpha vindt naar verwachting plaats tussen 2024 en 2027, die van Net op Zee IJmuiden Ver Beta tussen 2024 en 2028. Naar verwachting wordt Alpha eerst aangelegd, en Beta daarna. Voor het beoordelen van cumulerende effecten zijn drie scenario's beschreven:

1. Aanleg van Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Beta in **hetzelfde seizoen**. De werkzaamheden kunnen plaatsvinden met een periode er tussen (scenario 1a) of gelijktijdig worden uitgevoerd (scenario 1b);
2. aanleg van Net op zee IJmuiden Ver Beta **één jaar na** Net op zee IJmuiden Ver Alpha;
3. aanleg van Net op zee IJmuiden Ver Beta **twee jaar na** Net op zee IJmuiden Ver Alpha.

Hierna is op hoofdlijnen beschreven of en voor welke milieuaspecten er cumulatie kan optreden. Cumulatie met andere projecten staan in paragraaf 3.5.2. De cumulatie is hetzelfde voor de (1x4)-kabelconfiguratie en (2x2)-kabelconfiguratie, behalve bij het aspect natuur waar een verschil ontstaat in de cumulatie van vertroebeling. Dit verschil wordt toegelicht onder 'Natuur'.

⁴³ Meer informatie over het magneetveld is te vinden in bijlage XII-C van deel B.

⁴⁴ Meer informatie over geluid, waaronder de geluidbelasting op de brandweerkazernes en laagfrequent geluid, is te vinden in hoofdstuk 9 (o.a. paragraaf 9.5.2) van deel B.

Bodem en water

Parallelligging van het Net op zee IJmuiden Ver Alpha en het Net op zee IJmuiden Ver Beta geeft geen andere effectbeoordeling, het oppervlak dat verstoord wordt zal in totaal wel kleiner zijn doordat de corridor netto smaller is over een lengte van 79 km (iets meer dan de helft van de lengte van het VKA-tracé), maar verstoring is hetzelfde aangezien twee keer een kabelgeul wordt gegraven. Voor beoordelingscriterium de dynamiek van de zeebodem, de aanwezigheid van slibrijke afzettingen en veen en de dynamiek van de Voordelta verandert het niets.

Gelijktijdige aanleg van Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Net op zee IJmuiden Ver Beta – aanleg in hetzelfde seizoen

Bij gelijktijdige aanleg van de Netten op zee IJmuiden Ver Alpha en Beta wordt de bodem maar één keer verstoord, dit is gunstig ten opzichte van de andere scenario's. Wel betekent dit dat er een groter oppervlak in één keer wordt verstoord van de zeebodem en afhankelijk van waar de verstoringen ten opzichte van elkaar ligt kan dit effect hebben op het herstel. Indien de verstoring in elkaars nabijheid ligt zal het langer duren voor de zeebodem herstelt aangezien beschikbaar sediment voor herstel minder is. Effectief is dit wel korter dan wanneer de aanleg opeenvolgend gebeurt. Dit leidt niet tot een andere beoordeling.

Aanleg Net op zee IJmuiden Ver Beta één of twee jaar na Net op zee IJmuiden Ver Alpha – aanleg Net op zee IJmuiden Ver Alpha jaar 1, aanleg Net op zee IJmuiden Ver Beta jaar 2 of 3

Omdat er snel herstel optreedt van het verstoorde oppervlak van de zeebodem, is geen sprake van cumulatie bij een aanleg van de ene verbinding één of twee jaar na de andere verbinding.

Natuur op zee

Platform

- **Habitataantasting.** Door het aanleggen van de platforms Alpha én Beta verandert een iets groter areaal van bodem permanent van habitat. Dit areaal is niet relevant ten opzichte van de totaal beschikbare zeebodem. De aanleg van beide platforms vindt buiten door de habitatrichtlijn beschermd gebied plaats. Er is daarom geen sprake van cumulatie.
- **Verstoring bovenwater.** Effecten van verstoring zijn meestal óf heel tijdelijk (in dat geval hebben dieren geen extra hinder van een herhaling), of dermate serieus dat dieren het volgende seizoen niet halen. De realistische kans dat éénzelfde organisme twee keer van opéenvolgende activiteiten verstoring ondervindt is lastig te bepalen, met name door het mobiele karakter van veel soorten. De verstoring van de platformen ligt niet binnen Natura 2000-gebied bruine bank en zal daar geen effect veroorzaken. Daarnaast liggen de platformen ver genoeg uit elkaar dat er geen overlap zal zijn in bovenwatergeluid. Er is daarom geen sprake van cumulatie.
- **Verstoring onderwater.** Voor verstoring onderwater door continu geluid geldt hetzelfde als voor verstoring bovenwater. Beide platforms zijn meegenomen in het KEC, en daar in cumulatie beoordeeld. Door het KEC te volgen is hiermee een versterkende werking van gelijktijdig heien uitgesloten. Cumulatie effecten door impulsgeluid van de beide platformen, als ze na elkaar worden aangelegd is daarmee niet uitgesloten, maar wel beoordeeld als ecologisch acceptabel middels het KEC.

525kV-gelijkstroomkabels

Ten noordwesten van windenergiegebied Hollandse Kust (west) komen de VKA-tracés van Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Beta samen om vanaf dit punt tot aan het lichtplatform Goeree over een

lengte van circa 79 km parallel te liggen aan elkaar. De verschillende beoordelingscriteria worden hieronder beschreven:

- **Habitataantasting:** Bij zowel het kabeltracé van Net op zee IJmuiden Ver Alpha als Net op zee IJmuiden Ver Beta vindt habitataantasting plaats. Gezien de afstand tussen de kabels overlapt de habitataantasting niet. Het habitat zal zich op beide tracés herstellen. Gezien de beperkte omvang en areaal van de impact zijn effecten niet merkbaar op ecosysteemniveau, ook niet als de aanleg in hetzelfde seizoen plaatsvindt. Er is geen cumulatie van effecten.
- **Verstoring onderwater** Bij het varen kan onderwaterverstoring optreden in de vorm van onderwatergeluid. Dit onderwatergeluid is continu, en tijdelijk van aard. In scenario 1a treedt onderwater verstoring tweemaal binnen een seizoen op. Onderwatergeluid zal tot de Bruine Bank reiken. Dit gebied is aangewezen voor zes vogelsoorten, die niet of nauwelijks effecten van onderwatergeluid ervaren. Vissen en zeezoogdieren hebben voldoende uitwijkmogelijkheden. Zodoende is er geen aantoonbaar verschil tussen de verschillende scenario's voor verstoring door onderwatergeluid.
- **Verstoring bovenwater** De VKA-tracés lopen nabij het Natura 2000-gebied Bruine Bank, hier kunnen hoge concentraties aan ruiende en foeragerende vogels voorkomen. Deze vogels zullen ook langs het VKA-tracé voorkomen. In scenario 1a treedt deze verstoring bovenwater tweemaal binnen een seizoen op. Bij scenario 1b is er één verstoringmoment, met een groter verstoringsoppervlak. Bij scenario 2 en 3 zit hier minstens een jaar tussen. Het parallel liggende tracégedeelte bevindt zich minstens 16 km uit de kust waardoor de scenario's niet zullen verschillen in effecten van bovenwaterverstoring op kustvogels en op plaat rustende zeehonden. Verstoring uit zich in het gedrag van de vogels met name in verhoogde alertheid en vluchten voor de verstoringbron. In theorie zou tweemaal verstoren binnen korte tijd, zoals gebeurt bij scenario 1a, een grotere belasting kunnen zijn dan dat deze verstoring meer gespreid is in de tijd, gelet op de energiereserves van ruiende/duikende vogels. In de praktijk worden grote delen van het parallel liggende gedeelte van de VKA-tracés door reguliere scheepvaartroutes al verstoord. Zodoende wordt er een beperkt, maar geen aantoonbaar verschil voorzien tussen de verschillende scenario's voor verstoring bovenwater.
- **Vertroebeling & sedimentatie**
De slibwolken die vrijkomen en het sediment wat neerslaat tijdens het aanleggen van de 525kV-gelijkstroomkabels van Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Beta zijn klein in omvang en zijn slechts voor korte tijd aanwezig. Als de aanleg in hetzelfde seizoen al dan niet met gelijktijdige aanleg zal plaatsvinden zijn er geen effecten van cumulatie tussen Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Beta (zie voor uitgebreide analyse de Passende Beoordeling Net op zee IJmuiden Ver Beta). Ten opzichte van de (1x4)-kabelconfiguratie verandert bij de gelijktijdige aanleg van kabeltracés Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Beta in de (2x2)-kabelconfiguratie het gecumuleerde effect van vertroebeling. De toename in reikwijdte van vertroebeling tijdens de aanleg van de (2x2)-kabelconfiguratie heeft een effect op het vangsucces en uitwijkmogelijkheden van de dwergstern en visdief op de Tweede Maasvlakte, waardoor diens staat van instandhouding in het geding kunnen komen. De gemodelleerde gegevens schatten dat binnen iets meer dan 4 maanden de slibwolk zal zijn verdwenen. Als daarna de volgende kabel wordt gelegd, zal er geen of nauwelijks cumulatie optreden, waardoor de aanleg ook voor de dwergstern en visdief geen gevolgen zal hebben.
- **Elektromagnetische velden**
De elektromagnetische velden die rondom om de 525kV-gelijkstroomkabels van Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Beta aanwezig zullen zijn, reiken tot 20 m horizontaal. Aangezien de kabels op een afstand van 200 m van elkaar af zullen liggen, zal er geen cumulatie

plaatsvinden tussen de kabels. Er zal geen aantoonbaar verschil zijn tussen de drie scenario's.

Archeologie

Mogelijk treedt er cumulatie op tussen de VKA-tracés op zee van Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Net op zee IJmuiden Ver Beta. Door het parallel aanleggen van de kabels over een lengte van ca. 79 km op zee vindt er een grote verstoring van de bodem plaats. Indien dit ertoe leidt dat er minder ruimte is om archeologische waarden te ontzien, dan kunnen de effecten op archeologie toenemen. Het parallel aanleggen van de kabels neemt overigens minder ruimte in beslag dan wanneer de kabels separaat zouden worden geplaatst. Het maakt daarbij niet uit de projecten in hetzelfde seizoen worden aangelegd of dat Net op zee IJmuiden Ver Beta 1 jaar (of meer) na Net op zee IJmuiden Ver Alpha wordt aangelegd.

Ruimtegebruik en overige gebruiksfuncties op zee

Voor ruimtegebruik en overige gebruiksfuncties op zee door de aanleg van Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Net op zee IJmuiden Ver Beta zit mogelijke cumulatie vooral in een groter ruimtebeslag voor specifieke functies en mogelijke extra hinder tijdens de aanlegfase en gebruiksfase door extra scheepsbewegingen. Daartegenover staat dat daar waar de VKA-tracés van beide verbindingen parallel aan elkaar lopen er maar één gezamenlijke onderhoudszone van 1.200 meter met 200 meter tussenafstand tussen de kabelbundels nodig is, in plaats van twee individuele corridors van 1.000 meter. Dit betekent een efficiënter ruimtegebruik (minder ruimtebeslag) op de Noordzee.

In de gebruiksfase is er tijdens onderhoudsinspecties van de kabel een toename in scheepsbewegingen voor zowel Net op zee IJmuiden Ver Alpha als Net op zee IJmuiden Ver Beta. De toename in scheepsbewegingen door onderhoudsinspecties is zeer klein ten opzichte van de reguliere scheepvaart waardoor er geen cumulerend effect is.

Bij zandwinning is er sprake van cumulatie door de aanleg van zowel Net op zee IJmuiden Ver Alpha als Net op zee IJmuiden Ver Beta. Beide VKA-tracés zorgen voor een permanente beperking van de beschikbare hoeveelheid zand in de reserveringszone zandwinning. Echter, bij de tracerings rekening gehouden met de zanddiktes waardoor er van een groot (cumulerend) effect op de beschikbare zandvoorraad geen sprake is. Daarnaast is er door parallelloop minder ruimtebeslag in de reserveringszone zandwinning.

Gelijktijdige aanleg van Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Beta – aanleg in hetzelfde seizoen

De kabelsystemen van Netten op zee IJmuiden Ver Alpha en Beta worden niet tegelijkertijd aangelegd, maar mogelijk wel in hetzelfde seizoen. Tijdens de aanleg van de Netten op zee IJmuiden Ver Alpha en Beta kunnen tijdelijke effecten daarom twee keer achter elkaar plaatsvinden, met name daar waar de VKA-tracés van Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Net op zee IJmuiden Ver Beta parallel aan elkaar lopen. Ook is er sprake van extra scheepsbewegingen tijdens de aanlegfasen van beide projecten. Het betreft hier oppervlak dat tijdelijk niet beschikbaar is voor visserij, watersport en recreatievaart. Dit oppervlak van de Noordzee kan makkelijk worden vermeden door overige gebruikers van de ruimte.

Het maakt geen verschil of de aanleg van de kabelsystemen in hetzelfde seizoen, één of twee jaar na elkaar plaatsvinden.

3.5.2 Cumulatie met overige projecten

Het enige aspect waarvoor mogelijk sprake is van cumulatie met overige projecten is Natuur op zee. Voor Natuur op zee zijn twee deelaspecten die geen effect hebben op zichzelf, maar mogelijk wel in combinatie met andere projecten.

Impuls-onderwatergeluid

De aanleg van het windpark IJmuiden Ver zou vanwege de ruimtelijke overlap mogelijk kunnen cumuleren met de aanleg van Netten op zee IJmuiden Ver Alpha en Beta. Hierdoor kunnen er bij gelijktijdige aanleg versterkende effecten ontstaan voor onderwater- en bovenwaterversterking. In het KEC wordt hier echter al rekening mee gehouden, dus bij handhaving van de voorwaarden die het KEC schets zijn cumulerende effecten tussen Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Beta en het windpark IJmuiden Ver uitgesloten.

Elektromagnetische velden

Voor cumulatie van het elektromagnetisch veld (EMV) moeten de verschillende elektromagnetische velden overlappen. De kabels van Net op zee IJmuiden Ver Alpha en Beta liggen in het parallelgelegen deel van de VKA-tracés 200 meter uit elkaar, waardoor de magneetvelden niet overlappen. Ook de kabel van BritNed loopt deels parallel aan Net op zee IJmuiden Ver Beta, in het laatste deel van het VKA tot de aanlanding bij de Maasvlakte. De BritNed-kabel ligt op minstens 500 meter afstand van Net op zee IJmuiden Ver Beta. Hierdoor is geen sprake van (ac)cumulatie tussen deze velden.

Vertroebeling

Geconcludeerd wordt dat significant negatieve effecten van vertroebeling kunnen worden uitgesloten voor zowel de (1x4)- als (2x2)-kabelconfiguratie. Als echter bij andere projecten ook vertroebeling ontstaat, zou dit kunnen resulteren in hogere vertroebeling.

3.6 Leemte in kennis

Voor de milieuaspecten Landschap en cultuurhistorie, Archeologie op land, Leefomgeving, ruimtegebruik en overige gebruiksfuncties op land zijn er geen leemten in kennis. Voor de milieuaspecten Bodem en water, Natuur, Archeologie en Ruimtegebruik bestaan leemte in kennis. Deze zijn hierna per milieuaspect kort benoemd. Uitgebreidere toelichtingen staan in deel B.

Bodem en water

Voor het milieuaspect Bodem en Water op zee is de belangrijkste leemte in kennis die van de opbouw van de ondergrond van de zeebodem. Vooral de aanwezigheid van slibrijke afzettingen en veen is relevant. Voor aanleg van het VKA-tracé wordt een bodemonderzoek naar de opbouw van de ondergrond uitgevoerd, de resultaten zijn voor de aanlegfase beschikbaar.

Het VKA-tracé en het converterstation zijn gelegen op de Maasvlakte waar geen vrij beschikbare peilbuizen (in Dinoloket) aanwezig zijn. De milieueffecten voor verandering grondwaterstand zijn gebaseerd op meetgegevens van peilbuizen bij bemalingsadviezen op de Maasvlakte (Deltares, 2019; Tauw, 2016) en momentopnames van grondwaterstanden bij boringen (Antea Group, 2020). Deze meetgegevens geven een zeer beperkt inzicht in de fluctuaties van het grondwatersysteem op de Maasvlakte. Lokaal kan er daardoor toch sprake zijn van een hogere of lagere grondwaterstand. Dit kan leiden tot andere effecten zoals verandering in grondwaterstand en verspreiding van

verontreinigingen door bemaling. Met retourbemaling kan het invloedsgebied van de bemaling sterk worden gereduceerd en verspreiding van verontreinigingen worden geminimaliseerd waardoor effecten verminderen. Op moment van schrijven is Antea bezig met een meetnet om grondwaterstanden te monitoren en de grondopbouw goed in beeld te krijgen. Voor het indicatieve bemalingsadvies is de meest recente informatie gebruikt (Antea, mei 2021).

Natuur op zee

Voor het aspect Natuur op zee bestaan enkele leemten in kennis. Deze leemten zijn reeds bekend bij het bevoegd gezag en spelen in alle vergelijkbare projecten.

De effecten van elektromagnetische velden rondom kabelsystemen zijn niet volledig bekend, onduidelijk is of en wat de invloed is van deze kabelsystemen op foerageren en migreren van zeezoogdieren en vissen. Mogelijk heeft het magnetisch veld een negatief effect op de oriëntatie van walvissen en dolfijnen. Voor vogels geldt dat er leemtes in kennis zijn over aanvaringsrisico's en verstoring als gevolg van verstoring door aanwezigheid van en activiteit op de platforms. Wat betreft zeezoogdieren en vissen is er een kennisleemte in de relatie tussen de mate van verstoring van individuele dieren en populatie-effecten. Er zijn ook nog kennisleemtes over de effecten van vertroebeling op de relatie tussen doorzicht en vangstsucces voor zichtjagende vogels. Tot slot kan op basis van de beschikbare literatuur geen uitsluitel worden gegeven omtrent het exacte effect van continu onderwatergeluid zoals geproduceerd door schepen op vogels, vissen en zeezoogdieren.

Natuur op land

Voor het aspect Natuur op land bestaat een leemten in kennis voor mogelijke negatieve effecten op natuurwaarden door elektromagnetische velden. Er wordt op dit moment van uitgegaan dat elektromagnetische velden van ondergrondse kabels geen negatief effect hebben op beschermde natuurwaarden. Er zijn ook geen praktische aanwijzingen zijn dat dit wel aan de orde is op basis van bestaande kabels in de bodem. Kennis hierover is echter beperkt en dit kan als kennisleemte gezien worden. Het zal daarbij alleen gaan om effecten direct rondom de kabels. Het effect dooft snel uit en is lokaal, waardoor effecten op grotere afstand, zoals op bijvoorbeeld de navigatie van trekvogels gedurende de trek met zekerheid uitgesloten zijn.

Archeologie (op zee)

Voor Archeologie op zee bestaat de leemte in kennis voor een deel uit het bepalen van de archeologische verwachting op en in de zeebodem. Hiertoe wordt nog onderzoek uitgevoerd, deze resultaten zijn voor besluitvorming beschikbaar.

Ruimtegebruik en overige gebruiksfuncties op zee

Op het VKA-tracé zijn mogelijk NGE aanwezig, de exacte ligging en wat voor NGE het gaat is niet bekend. Deze leemte in kennis wordt ondervangen door het volgen van het veiligheidsprotocol voor NGE waardoor onderzoek ter plekke van het VKA-tracé uitsluitel kan geven.

COLOFON

Deel A MER fase 2 Net op zee IJmuiden Ver Beta

Projectnummer

30069169

Datum

12-11-2021

Status

Definitief

Pondera Consult B.V.

Postbus 919

6800 AX Arnhem

Nederland

+31 (0)88 7663 372

www.ponderaconsult.com

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 264

6800 AG Arnhem

Nederland

+31 (0)88 4261 261

www.arcadis.com